ΕΤΟΣ Η' — ΕΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑ (ΚΥΠΡΟΥ) ΤΗ 26 ΙΟΥΛΙΟΥ 1918 — ΑΡΙΘ. 362

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

Ἡ συνδρομὴ εἶνε προπληρωτέα ὑποχρεωτική:

Ἐτησία ἐν Κύπρῳ Σελλ. 10
Ἑξάμηνος » 6
Ἐτησία ἐν τῷ ἐξωτερικῷ » 12
Ἑξάμηνος » » 7
Ἐβδομαδιαῖαι καὶ διατριβαὶ τὴν γραμμὴν Γρ. 2.

ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΦΥΛΑΞ

ΕΘΝΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

Αἱ ἐπιστολαὶ τῇ Διευθύνσει. — Τὰ χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται. — ΓΡΑΦΕΙΑ: Κεντρικὴ Ὁδός.—Ἀγορὰ Κύκκου ἀριθ. 26. — Τιμὴ ἑκάστου φύλλου γρ. 2.

Ὑπεύθυνος Ἐκδότης ΕΦΡΑΙΜ Κ. ΠΕΤΡΙΔΗΣ

Η ΙΣΟΡΡΟΠΙΑ ΕΝ ΤΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΧΕΡΣΟΝΗΣΩ

Ἐνέργεια τῆς Θείας Προνοίας.—Ἡ νεοτουρκικὴ παραφροσύνη.—Ἡ μωρία τῶν λαῶν.—Ἡ κύταπάτη τῶν Βουλγάρων.

Ἡ Θεία Πρόνοια ἐξιλεωθεῖσα ὑπὸ τοῦ μακροῦ καὶ φρικτοῦ μαρτυρίου τῶν ὑπὸ τὴν Τουρκίαν χριστιανῶν ἐν Μακεδονίᾳ καὶ Θράκῃ ἐξέτεινε προστάτιδα χεῖρα ἐπ' αὐτοὺς καὶ ἀνέσωσε τῶν βασάνων καὶ τῶν θλίψεων καθ' ὃν τρόπον αὐτὴ κατηύθυνε τὰ ἀνθρώπινα πάντοτε ἐν ταῖς ἀνεξερευνήτοις βουλαῖς αὐτῆς.

Οἱ Νεότουρκοι ἐν τῇ ἐξάλλῳ μανίᾳ αὐτῶν ἐκήρυξαν διωγμὸν ἀδυσώπητον κατὰ πασῶν τῶν μὴ μωαμεθανικῶν φυλῶν ἐν τῇ Τουρκικῇ αὐτοκρατορίᾳ καὶ ἠνάγκασαν νὰ συνασπισθῶσι πρὸς ἄμυναν κατὰ κοινοῦ κινδύνου ἔθνη, ἅτινα ἐχώριζεν ἀπ' ἀλλήλων ἄβυσσος φυλετικῶν παθῶν, Ἕλληνας μετὰ Βουλγάρων καὶ Βουλγάρους μετὰ Σέρβων. Τὸ γραφικὸν ρῆμα «μωραίνει Κύριος λαὸν, ὃν βούλεται ἀπολέσαι» σπανιώτατα ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ ἱστορίᾳ ἐπηλήθευσε λαμπρότερον καὶ ἐπωφελέστερον διὰ τὸν πολιτισμὸν καὶ τὴν πρόοδον τῆς ἀνθρωπότητος.

Ἐμωράνθησαν οἱ Νεότουρκοι καὶ ἐξηνάγκασαν τὰ χριστιανικὰ Κράτη τῆς Ἑλληνικῆς Χερσονήσου νὰ συνασπισθῶσι κατὰ τῆς Τουρκίας κηρύξαντα πόλεμον ἀληθῶς ἱερὸν καὶ δίκαιον πρὸς ἀπαλλαγὴν τῶν ὁμοφύλων αὐτῶν ἀπὸ τῆς τουρκικῆς τυραννίας, ἥτις ἐν εἰκοστῷ αἰῶνι ἀπέβαινε χείρων καὶ δεινοτέρα ἢ ἐπὶ τῆς ὠμοτέρας περιόδου τῶν Τουρκικῶν κατακτήσεων.

Οἱ πολιτικοὶ ἡγέται τῶν χριστιανικῶν τούτων Κρατῶν ἐπελάβοντο ὀξέως καὶ στερρῶς τῆς παρασχεθείσης εὐκαιρίας καὶ συνῆψαν συμμαχικὰς πρὸς ἀλλήλους συνθήκας πρὸς ἔνοπλον ἐν ἀνάγκῃ προστασίαν τῶν καταδιωκομένων ἐν Τουρκίᾳ ὁμοφύλων καὶ ὁμογενῶν ἀρκούμενοι ἐν ἀρχῇ εἰς ἐλευθερίας μεταρρυθμίσεις καθιστάσας ἀνεκτὸν τὸν βίον αὐτῶν ἐν Μακεδονίᾳ καὶ ἐν Θράκῃ ὡς καὶ ἐν τῇ ἄλλῃ Τουρκικῇ Ἐπικρατείᾳ. Ἐὰν οἱ Νεότουρκοι ἔστεργον εἰς τὴν εἰσαγωγὴν τῶν ζητηθεισῶν μεταρρυθμίσεων, ἡ Τουρκία θὰ παρέτεινεν ἐπὶ πολὺ ἔτι τὴν κυριαρχίαν αὐτῆς ἐπὶ τῆς Μακεδονίας καὶ τῆς Θράκης. Ἡ νεοτουρκικὴ παραφροσύνη ἐξετύφλωσε τοὺς πολιτικοὺς ἡγέτας τῆς Τουρκίας, ἥτις καὶ πρὸς τὰς συμβουλὰς καὶ προτροπὰς τῆς Εὐρώπης ἐκώφευσαν καὶ πρὸς τὰς δικαίας ἀξιώσεις τῶν Βαλκανικῶν Κρατῶν καὶ ἐξηνάγκασαν ταῦτα εἰς τὸν ὀλέθριον διὰ τὴν Τουρκίαν πόλεμον, ὅστις πρέπει νὰ ἀναγραφῇ ὡς ὁ δικαιότατος καὶ ἁγιώτατος τῶν πολέμων.

Ἀπὸ ἥττης εἰς ἥτταν μεταπίπτοντα τὰ Τουρκικὰ στρατεύματα ἐσαρώθησαν ἀπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Χερσονήσου περιορισθέντα ἐκεῖθεν τοῦ ἰσθμοῦ τῶν Μετρῶν καὶ ἄνευ τῆς ὑστεροβουλίας καὶ ἀντιθέσεως τῶν Εὐρωπαϊκῶν Δυνάμεων τὸ Τουρκικὸν Κράτος θὰ κατελύετο καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Ἀσίᾳ ἐκ θεμελίων διασεισθὲν ὑπὸ τῶν ἡρωϊκῶν χριστιανικῶν δυνάμεων τῆς Ἑλληνικῆς Χερσονήσου, αἵτινες ἔφερον τὴν μορφὴν τῆς Νεμέσεως καὶ τοῦ ἀλάστορος δαίμονος.

Μετὰ τὰς λαμπρὰς νίκας τοῦ πολιτισμοῦ κατὰ τῆς βαρβαρότητος πάντες ηὔχοντο καὶ ἐπίστευον ὅτι ἀδελφικὴ θὰ συνέδεε τὰ χριστιανικὰ ταῦτα κράτη ὁμόνοια καὶ ἑνότης καὶ ἐν πνεύματι δικαιοσύνης καὶ ἀγάπης θὰ διενέμοντο τὰς ἀνακτηθείσας χώρας, ἵνα ἐπιδαψιλεύσωσιν εἰς αὐτὰς τοὺς ὡραίους καρποὺς τῆς εἰρήνης, τῆς προόδου καὶ τῆς εὐημερίας.

Μεταξὺ τῶν συμμάχων ὅμως ὑπῆρχον οἱ Βούλγαροι, διατηρήσαντες δι' ὅλων τῶν αἰώνων τῆς διαμονῆς αὐτῶν ἐν Εὐρώπῃ τὴν πλεονεξίαν, τὴν ἁρπαγὴν, τὴν βίαν, τὴν ἀσέλγειαν, καὶ τὰ βουλγαρικὰ ταῦτα πάθη ἐξήφθησαν καὶ ἐπετάθησαν ὑπὸ τῶν εὐκόλων νικῶν κατὰ τῶν Τούρκων, καὶ ἐστράφησαν κατὰ τῶν συμμάχων αὐτῶν· ὠνειροπόλησαν οἱ Βούλγαροι τὴν ἡγεμονείαν ἐπὶ τῆς ἑλληνικῆς χερσονήσου, καὶ ὁ φιλόδοξος καὶ πολυπράγμων Βασιλεὺς αὐτῶν παρεσκεύασεν ἤδη τὴν Αὐτοκρατορικὴν πορφύραν καὶ τὸ Στέμμα φανταζόμενος ἑαυτὸν Τσάρον τῶν νοτιοσλάβων, καὶ ἀντίζηλον τοῦ Τσάρου πασῶν τῶν Ρωσσιῶν.

Μάτην τῶν συμμάχων αἱ δίκαιαι καὶ μετριοπαθεῖς ἀξιώσεις προεβάλλοντο μεθ' ὅλης τῆς συμμαχικῆς φιλοφροσύνης εἰς τοὺς μεθυσθέντας ὑπὸ τῶν νικῶν Βουλγάρους πολιτικοὺς καὶ στρατιωτικοὺς, προεξάρχοντος τοῦ Τσάρου αὐτῶν Φερδινάνδου. Ἡ νεοτουρκικὴ παραφροσύνη εἶχε μεταδοθῇ μετὰ τῆς χολέρας εἰς τὴν Βουλγαρίαν, ὁμαίμονα καὶ γνησίαν ἀδελφὴν τῆς Τουρκίας. Αὐτοφημιζόμενοι οἱ Βούλγαροι καὶ ἀπατῶντες τὴν κοινὴν ἐν Εὐρώπῃ γνώμην ἠπάτησαν καὶ ἑαυτοὺς περὶ τοῦ ἀηττήτου τῶν στρατιῶν αὐτῶν καὶ ἀπεφάσισαν νὰ ἁρπάσωσι τὴν μερίδα τοῦ λέοντος ἀπὸ τῶν συμμάχων αὐτῶν οὐχὶ ὡς ἐλευθεροῦται ἀλλ' ὡς κατακτηταὶ παρουσιαζόμενοι τῆς Ἑλληνικῆς Χερσονήσου. Οὐ μόνον ἐκ τῆς παλαιοτέρας ἱστορίας τῶν Βουλγάρων, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῶν μακεδονικῶν φρικαλεοτήτων καθ' Ἑλλήνων καὶ Σέρβων ἐν Μακεδονίᾳ διὰ τῶν κομιτατήδων καὶ ἀπὸ τῶν σφαγῶν καὶ ἐμπρησμῶν ὁλοκλήρων πόλεων καὶ κοινοτήτων Ἑλληνικῶν ἐν αὐτῇ τῇ Βουλγαρικῇ ἐπικρατείᾳ ὑπὸ τὰ ὄμματα αὐτὰ καὶ τῇ ἐπινεύσει τῆς Βουλγαρικῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Τσαρου Φερδινάνδου, ἐνέφαινον ὅτι οἱ λαοὶ Μακεδονίας καὶ Θράκης περιερχόμενοι εἰς τὴν κυριαρχίαν τῆς Βουλγαρίας θὰ περιέπιπτον εἰς θέσιν πολλῷ χείρονα τῆς ὑπὸ τὴν Τουρκίαν.

Αὐτὴ ἡ προσωρινὴ διοίκησις τῶν Βουλγάρων εἰς τὰς ἀνακτηθείσας χώρας ἔδειξεν ὅτι ἡ βουλγαρικὴ κυριαρχία θὰ ἀπεβαίνεν ἀληθὴς κόλασις διὰ τοὺς Ἑλληνικοὺς, τοὺς Σερβικοὺς καὶ τοὺς Τουρκικοὺς πληθυσμούς, ὅσοι θὰ περιήρχοντο εἰς τὴν μόνιμον κυριαρχίαν τῶν Βουλγάρων καὶ θὰ περιήρχοντο εἰς τὸ δίλημμα ἢ νὰ ἐκβουλγαρισθῶσιν ἢ νὰ μεταναστεύσωσιν.

Τὸ γραφικὸν ρῆμα **«μωραίνει Κύριος λαὸν ὃν βούλεται ἀπολέσαι»** *λαμπρότερον ἤδη καὶ περιφανέστερον ἐπαληθεύεται διὰ τοὺς Βουλγάρους, οἵτινες ὑπὸ τύφου καὶ μανίας κατακτητικῆς ἐλαυνόμενοι ἐκήρυξαν ἀδελφοκτόνον πόλεμον κατὰ τῶν συμμάχων καὶ συμπολεμιστῶν αὐτῶν μετ' ἐπιβουλῆς προλελογισμένης, καθ' ἧς ὅμως οἱ σύμμαχοι οὗτοι ἀντεπεξῆλθον ἐντελῶς παρεσκευασμένοι ὑπὸ συνέσεως καὶ προνοίας, καὶ ἐντὸς δύο μόνον ἑβδομάδων συνέτριψαν τὸν ἀήττητον καὶ ὑπερήφανον βουλγαρικὸν στρατὸν, ὃν ἡ Εὐρώπη δὲν εὗρε νὰ παρομοιώσῃ εἰμὴ πρὸς τὸν πρωσσικόν.*

Ἡ Βουλγαρία σήμερον τιμωρουμένη ὡς ἡ Τουρκία ὑπὸ τῆς Νεμέσεως περιῆλθεν εἰς ἐσχάτην ταπείνωσιν καὶ ἐξευτελισμὸν, καταστᾶσα αὐτὸ τοῦτο **«λείψανον Μυσῶν».**

Ἡ Ρωμουνία, ἡ χώρα ὅπου **τὰ ἄνθη εἶνε χωρὶς εὐωδίας καὶ οἱ γυναῖκες ἄνευ τιμῆς,** *κατὰ τὸν πολὺν γαλάτην λογογράφον Πιὲρ Λοττῆ, ὅπου ὁ ἀλκοολισμὸς καὶ ἡ ἀκολασία κυριαρχοῦσιν, εὗρεν εὐκαιρίαν νὰ ἀποσπάσῃ ἀπὸ τοῦ σπαίροντος βουλγαρικοῦ σώματος γενναίαν μοῖραν βουλαρικῆς σαρκὸς, καὶ οἱ συντετριμμένοι Νεότουρκοι ἐν τῇ ἀπεριοσκεψίᾳ καὶ ἀπονοίᾳ αὐτῶν ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ ἀγύρτου καὶ τυχοδιώκτου Ἐμβὲρ βέη, ἐπανέκτησαν ἀμαχητεὶ τὴν Ἀδριανούπολιν διὰ τοῦ* **«ἀνδρείου τουρκικοῦ στρατοῦ».**

Ἡ βουλγαρικὴ θρασύτης καὶ ἰταμότης μετέπεσον εἰς εὐτέλειαν καὶ μικροπρέπειαν συνήθεις παρὰ λαοῖς ἀγροίκοις καὶ βαρβάροις. Ἐκλιπαρεῖ ὁ Φερδινάνδος τὴν μεσολάβησιν τῶν Μ. Δυνάμεων, ὧν κατεφρόνει πρότερον πᾶσαν εἰσήγησιν μετριοπαθείας καὶ φρονήσεως, καὶ ἡ Βασίλισσα τῆς Βουλγαρίας ἐκλιπαρεῖ τὸν ἔλεον τῆς Βασιλίσσης τῆς Ρωμουνίας, καὶ οὕτως ἀναγεννῶνται οἱ μεσαιωνικοὶ χρόνοι μετὰ τῶν πυργοδεσποινῶν, αἵτινες διεδραμάτιζον σπουδαῖον πρόσωπον εἰς τὰς πολεμικὰς ἔριδας τῶν πυργοδεσποτῶν.

Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΙΣΟΡΡΟΠΙΑΣ

Ἐνῷ χρόνῳ ὁ Ἕλλην. καὶ ὁ Σερβικὸς στρατὸς προελαύνουσι νικηφόροι πρὸς τὴν Βουλγαρικὴν πρωτεύουσαν, ἡ περίνους Ἑλληνικὴ διπλωματία διακηρύττει τὴν ἀρχὴν τῆς ἰσορροπίας ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Χερσονήσῳ, δι' ἧς θὰ ἐξασφαλισθῇ μόνιμος καὶ διαρκὴς εἰρήνη μεταξὺ τῶν χριστιανικῶν λαῶν ἐν αὐτῇ. Οἱ Βούλγαροι ἐφωράθησαν πλεονέκται, ἅρπαγες, ἄδικοι καὶ τυραννικοί, καὶ οἱ Βούλγαροι οὗτοι πρέπει νὰ καταστῶσιν ἀνίκανοι ἐν τῷ μέλλοντι πρὸς πᾶσαν ἐπιβουλὴν κατὰ τῶν ὁμόρων κρατῶν καὶ λαῶν.

Ἑλλὰς, Σερβία, Βουλγαρία πρέπει νὰ ἔχωσιν ἴσους πληθυσμοὺς καὶ ἴσας δυνάμεις, ἵνα τὰς σχέσεις αὐτῶν πρὸς ἀλλήλας ρυθμίζῃ τὸ κατὰ Θουκυδίδην «ἀντίπαλον δέος». Ἡ ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ μέλλοντος πρόνοια ἐπιβάλλει τὴν ἀρχὴν τῆς ἰσορροπίας μεταξὺ τῶν Κρατῶν τῆς Ἑλληνικῆς Χερσονήσου, καὶ ὅταν ὁ χρόνος ἐπουλώσῃ τὰ τραύματα καὶ ἡ εἰρηνικὴ συμβίωσις κατευνάσῃ καὶ ἐξαλείψῃ τὰ φυλετικὰ πάθη, οἱ χριστιανικοὶ λαοὶ θὰ ἑνωθῶσι στενώτερον καὶ θὰ συναγωνισθῶσι πάλιν εἰς τὴν ἀπελευθέρωσι τῶν χριστιανικῶν λαῶν τῆς Μ. Ἀσίας ἀπὸ τῆς τουρκικῆς τυραννίας, ἥτις μέχρι σήμερον, παρὰ πάντα τὰ διδακτικὰ παθήματα, φαίνεται ἀδιόρθωτος καὶ ἀνεπίδεκτος σωφρονισμοῦ.

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Οἱ Ἕλληνες ἐν τῇ μακραίωνι ἱστορίᾳ ἡμῶν οὐδέποτε ἐφωράθημεν κατακτηταὶ καὶ φιλοκτήμονες, καὶ ὅπερ πάντα λαὸν ἠγαπήσαμεν καὶ ἐθεραπεύσαμεν τὰ ἔργα τῆς εἰρήνης εἰς ἣν καὶ πρῶτοι ἀνηγείραμεν ἄγαλμα καὶ ἀπενείμαμεν ἀληθῆ λατρείαν.

Ἐξαιρόμενοι εἰς ἀπαράμιλλον ἡρωϊσμὸν καὶ ἀνεξάντλητον ἐθελοθυσίαν ἐν τοῖς κινδύνοις τοῖς ἐθνικοῖς, μετὰ τὸν πόλεμον ἀποτίθεμεν τὴν πανοπλίαν καὶ ἐπιδιδόμεθα εἰς τὴν καλλιέργειαν καὶ θεραπείαν πάσης πνευματικῆς, ἠθικῆς καὶ ὑλικῆς προόδου. Τοῦτο πάντως θὰ πράξωμεν καὶ μετὰ τοὺς λαμπροὺς καὶ ἐνδόξους πολέμους κατὰ Τούρκων καὶ Βουλγάρων.

«Φιλοσοφοῦντες ἄνευ μαλακίας *θὰ ἐπιδοθῶμεν εἰς τὴν θεραπείαν τῶν γραμμάτων, τῶν τεχνῶν καὶ τῶν ἐπιστημῶν, ἵνα καὶ τὸν ἡμέτερον βίον καὶ τὸν βίον τῆς ἀνθρωπότητος ἀνύψωσωμεν εἰς εὐρεῖς καὶ ὑψηλοὺς ὁρίζοντας οὓς ὠνειροπόλησε πάντοτε ἡ Ἑλληνικὴ φυλή. Ἡ βιομηχανία, ἡ ἐμπορία, ἡ ναυτιλία καὶ πᾶσα βιοτεχνία θὰ ἀποτελέσωσι τὰ εὐρέα στάδια τῆς ἐθνικῆς δράσεως ἡμῶν, ἵνα πορίζωμεθα τὸν ἀναγκαῖον ὑλικὸν πλοῦτον ὃν θὰ διατίθεμεν οὐχὶ εἰς παχυλὰς καὶ ταπεινὰς ἀπολαύσεις, ὡς ἔπραξαν οἱ ἄλλοι λαοὶ ἀχεδὸν πάντες ἀπὸ τῶν Αἰγυπτίων καὶ Ἀσσυρίων μέχρι τῶν Περσῶν, καὶ ἀπὸ τούτων μέχρι τῶν Ρωμαίων καὶ ἀπὸ τῶν Ρωμαίων μέχρι τῶν σημερινῶν ἑσπερίων λαῶν. Ἡ Ἑλληνικὴ φυλὴ καὶ κατὰ τοὺς μᾶλλον ἀτυχεῖς καὶ ταπεινωτικοὺς καιροὺς τοῦ βίου αὐτῆς οὐδέποτε ἐξώκειλεν εἰς ἀκολασίαν καὶ εἰς παράλυσιν, ἀλλ' ἔσωσεν αὐτὴν ἀπὸ τῆς ἐξαχρειώσεως καὶ τοῦ ἐκφυλισμοῦ ἡ ἔμφυτος εὐγένεια καὶ ἡ ἐγκράτεια τοῦ ἤθους.*

Φιλόφρονες καὶ προσηνεῖς πρὸς πάντας τοὺς λαοὺς θὰ ὦμεν ἀπηλλαγμένοι πάντοτε τῆς ὑπεροψίας καὶ τῆς ἀλαζονείας, ἥτις τυφλώνει τοὺς λαοὺς καὶ ὁδηγεῖ εἰς τὴν παρακμὴν καὶ τὴν καταστροφήν.

Ὁ μέγας δραματικὸς ποιητὴς Σοφοκλῆς λέγει ἐν τῷ Οἰδιπόδι τυράννῳ:

«Ὕβρις δ' εἰ πολλῶν ὑπερπλησθῇ μάταν ἀπότομον ὤρουσεν εἰς ἀνάγκαν, ἐνθ' οὐ ποδὶ χρησίμῳ χρῆται.»

Τὴν προγονικὴν ταύτην παραίνεσιν ἐτηρήσαμεν ἐν τῷ παρελθόντι καὶ θὰ τηρήσωμεν ἐν τῷ μέλλοντι, μετὰ σωφροσύνης καὶ μετριοπαθείας ἀπολαμβάνοντες τοὺς καρποὺς τοῦ ἡρωϊσμοῦ καὶ τῶν θυσιῶν καὶ μαρτυρίων τῆς φυλῆς ἡμῶν ὑπὲρ τῆς ἀληθοῦς ἐλευθερίας, οἵαν ἠννόησε πάντοτε καὶ διεμόρφωσεν ἡ Ἑλληνικὴ μεγαλοφυΐα καὶ γενναιοφροσύνη.

ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ΚΥΠΡΟΣ

Ἡ μηνιαία ἐν Λονδίνῳ «Βρεττανικὴ τῆς Αὐτοκρατορίας Ἐπιθεώρησις» (*British Empire Review*) τοῦ μηνὸς Ἰουλίου ἐδημοσίευσε παρ' ἀνταποκριτοῦ αὐτῆς τάδε:

«Οἱ τροχοὶ τῆς προόδου κινοῦνται βραδέως ἐν Κύπρῳ καὶ τὸ πᾶν εἶνε δύσκολον ἔργον· ἀλλὰ κατὰ πάσας σχεδὸν τὰς διευθύνσεις ἡ προχώρησις ὑπῆρξε σχετικῶς ἱκανοποιητική. Τὸ Νομοθετικὸν Συμβούλιον ἀνεβλήθη, καὶ πρὸ τῆς συγκλήσεώς του πάλιν κατὰ Νοέμβριον ἔργα οὐχὶ μικρᾶς σημασίας θὰ ἀναληφθῶσιν ἀνὰ χεῖρας ἐν τῷ μεταξὺ τὰ αἱρετὰ μέλη θὰ ἔχωσι πολὺ χρόνον ὅπως συμβουλευθῶσι τοὺς κατοίκους περὶ τῶν μέτρων ἅτινα ἀναμένουσιν ἔτι μελέτην.

Ἡ ἐπέκτασις τοῦ σιδηροδρόμου εἰς Εὐρύχουν θὰ συνδέσῃ τὴν πρωτεύουσαν καὶ τὸν λιμένα τῆς Ἀμμοχώστου μετ' ἄλλου τμήματος τῶν σιτοφόρων πεδιάδων τῶν κειμένων μεταξὺ τῶν ἑκατέρωθεν δύο μεγάλων ὀροσειρῶν. Καίτοι οἱ σιδηρόδρομοι πρὸς τὸ παρὸν δὲν δύνανται νὰ εἶναι οἰκονομικῶς ἐπιτυχεῖς ἐν Κύπρῳ, ἡ νῆσος ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἔδει νὰ μὴ διατεθῇ ἄμοιρος τῆς δι' ἀτμοῦ συγκοινωνίας.

Ἄλλο ἔργον τοπικοῦ ἐνδιαφέροντος ἀποτελεῖ ἡ βελτίωσις τῆς πόλεως καὶ τοῦ λιμένος Λεμεσοῦ, ἥτις ἔχει τὴν δευτέραν θέσιν ὡς πρὸς τὸν πληθυσμὸν αὐτῆς ἐν τῇ νήσῳ. Τὸ ἔργον, δι' ὃ £18,000 διετέθησαν, περιλαμβάνει τὴν κατασκευὴν προκυμαίας, εὔρυνσιν τῆς ἀποβάθρας καὶ ἐπέκτασιν τῶν τελωνειακῶν καταστημάτων, ὧν ἡ ἀνάγκη ἐγένετο αἰσθητὴ ἀπό τινων ἐτῶν. Ἡ Λεμεσὸς εἶνε ὁμολογουμένως τὸ μάλιστα «προοδευτικὸν» μέρος τῆς νήσου, καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ προσκτᾶται μεῖζονα σημασίαν, εἶνε δὲ αὕτη κέντρον τῆς οἰνοβιομηχανίας καὶ τῶν κερατίων. Εἶνε ἡ πρώτη ἐφωδιασθεῖσα δι' ἠλεκτρικοῦ φωτός. Τὰ «στρατεύματα» καταυλίζονται ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ταύτῃ χειμῶνος καὶ θέρους, καὶ κατὰ τὴν τελευταίαν ταύτην ὥραν τοῦ ἔτους αἱ Κυβερνητικαὶ ἀρχαὶ μεταναστεύουσιν εἰς τὰ πευκόφυτα ὑψώματα αὐτῆς.

Ἡ ἐκστρατεία κατὰ τῆς ἀκρίδος δὲν ἐγένετο ὁλοσχερῶς ἐπιτυχὴς ὡς πρὸς τὸν δοκιμαστικὸν ἀρσενικοῦχον ραντισμὸν, καὶ ἡ ἀποτυχία δυνατὸν νὰ συνεπαγάγηται βλάβας τινὰς εἰς τὴν συγκομιδήν. Ἐπιτυχεῖς ὅμως μέθοδοι ἀλλαχοῦ ἀξίζει νὰ δοκιμασθῶσιν. Τὰ αἴτια τῆς ἀποτυχίας θὰ ἐξετασθῶσιν ἀναμφιβόλως, καὶ ἡ κτηθησομένη πεῖρα εἰς τὰς διαφόρους ἐκτάσεις θὰ γένηται ἐπωφελὴς ἐν τῷ μέλλοντι.

Δύο ζητήματα ἐπισπῶνται ἰδιαιτέρως τὴν προσοχὴν σχετίζονται ταῦτα πρὸς τὰ δάση καὶ τὴν παιδείαν ὡς πρὸς τὴν παιδείαν, ἡ ἔκθεσις τῶν δύο Ἄγγλων εἰδημόνων, οἵτινες ἐπεσκέψαντο τὴν Κύπρον, θὰ καθορίσωσι τὴν ὁδὸν πρὸς ὀρθὰς μεταρρυθμίσεις. Οἱ Ἕλληνες πάνταχοῦ θερμῶς ἐνδιαφέρονται εἰς τὰ ζητήματα παιδείας, καὶ ἐν Κύπρῳ ὁ λαὸς, ὅστις πλήρως ἀναγνωρίζει τὸν ζῆλον μεθ' οὗ οἱ τοπικοὶ θεσμοὶ καὶ αἱ μέθοδοι ἐξετάζονται, ἀναμένει τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἀποστολῆς μετὰ μεγάλου διαφέροντος καὶ ἐκφράζουσι τὴν ἐλπίδα ὅτι αἱ συστάσεις θὰ ἀγάγωσιν εἰς ἀγαθὰ ἀποτελέσματα.

Σημαντικαὶ καίτοι ἀνεπαρκεῖς πρόοδοι ἠδύνατο συντελεσθῆναι, ἀπὸ τῆς κατοχῆς, καὶ μεγάλη ὀφείλεται χάρις εἰς τοὺς διαδοχικοὺς Διευθυντὰς τῆς Παιδείας καὶ τοὺς Ἀρχιεπόπτας, οἵτινες ἐδέησε νὰ ἀντιμετωπίσωσι μεγάλας δυσχερείας. Κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη ἠγέρθησαν παρανοήσεις.* Ζῆλος τῆς ἐπιμήμου ἐποπτείας καὶ «ἐπέμβασεις» ἐξεδηλώθησαν καὶ οἱ σκανδαλοποιοὶ πάντοτε ἦσαν ἕτοιμοι νὰ ἰσχυρίζωνται ὅτι τὰ σχολεῖα θὰ ἐχρησιμοποιοῦντο πρὸς προσηλυτισμὸν, πρὸς ἀπρεπῆ ὤθησιν τῆς ἀγγλικῆς γλώσσης κλπ. Πνεῦμα ἀντιπολιτεύσεως ὑπῆρχεν ἐν τῷ ἀέρι. Τοῦτο παρεκώλυε τὴν ἀνάπτυξιν τῆς τοπικῆς προσπαθείας καὶ διαφόρων μεταρρυθμίσεων, ἃς θερμόκατα (;;) ἤθελε νὰ προαγάγῃ τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Τμῆμα.

Βελτιώσεις, ὁπωσδήποτε, εἰσήχθησαν σταθερῶς εἰς τὰ σχολεῖα καὶ τὰ σχολικὰ κτίρια. Νομοθετικὰ μέτρα ἐπεχειρήσθησαν. Τυῦτο, ὁπωσδήποτε, ἦσαν τρόπον τινὰ ἐξοικονομήσεις μὴ ἀνταποκρινόμεναι πλήρως εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς ἐποχῆς. Ἡ διαχείρισις τῶν ἰθαγενῶν σχολῶν μέχρι τινὸς ἐβελτιώθη καὶ ἀξιέπαινοι προσθῆκαι ἐγένοντο εἰς τὰ προγράμματα. Ἀλλὰ, δὲν εἶνε ἐπάναγκες νὰ τὰ εἴπωμεν, ὅτι νῆσος ἥτις παραμένει, θεωρητικῶς τε καὶ ἐμπράκτως, ὡς μέρος τῆς Τουρκίας, πολλὰ ἔτι πρέπει νὰ γένωνται ἵνα ὑψωθῇ ὁ βαθμὸς τοῦ σχολικοῦ

* Σ.Σ.Κ.Φ. Δὲν ἦσαν παρανοήσεις ἀλλ' ἀποκαλύψεις βραδεῖαι βεβαιωθεῖσαι δι' ἐπιμήμων ἐγγράφων μυστικῶν.

ἔργου. Κριτικός τις ἄλλοτέ ποτε τῆς ἀνατατάσεως ἀνεγνώρισεν ὅτι τὸ πνεῦμα τῶν Ἑσπερίων μεθόδων πρέπει νὰ ἐπικαθῇ ἔτι περαιτέρω. Ἡ «ἡ θική», διανοητική καὶ οἰκονομική ἀναγέννησις» τοῦ λαοῦ δὲν δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ ἄνευ τῆς εἰσαγωγῆς καλλιτέρου «τόνου» (*tone*), τοῦ ἐπικρατοῦντος ἐν γένει ἐν τῇ Ἀνατολῇ. Ἡ ἐκπαίδευσις τῆς παιδικῆς καὶ νεανικῆς ἡλικίας, ἐνθάδε ὡς καὶ ἀλλαχοῦ, εἶνε τὰ μάλιστα ἐνδιαφέρουσα. Δὲν ἐλλείπει ἐπιτηδειότης ἀπὸ τῶν Κυπρίων πρέπει ὅμως νὰ ὁμολογηθῇ ὅτι ἡ ἐκπαίδευσις, ὡς ἔχει, δὲν ἐκπαιδεύει τὸ ἄτομον ὅπως ἀντιμετωπίζῃ τὴν κατάστασιν ὡς ἔδει νὰ ἀντιμετωπίσῃ αὐτήν. Νέα ἐλευθερία ἐδόθη εἰς τὸν λαὸν ὅστις δὲν ὑπεβλήθη εἰς τὴν πειθαρχίαν ἐκείνην ἥτις χρειάζεται πρὸς ἰδίαν ἀπόλαυσιν. Ἐπῆλθον τὰ ἀναπόφευκτα ἀποτελέσματα καὶ ὑπάρχουσι πολλοὶ Κύπριοι τῆς ὑψίστης νοημοσύνης (δὲν τοὺς βλέπομεν ἡμεῖς) οἵτινες βλέπουσι τοῦτο ἱκανῶς καθαρῶς Πρῶτοι ἀναγνωρίζουσι τὰς ἀνάγκας τῆς νέας γενεᾶς καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι τινὲς ἐξ αὐτῶν πέμπουσι τοὺς υἱούς των οὐχὶ εἰς Βηρυτὸν, Σμύρνην, οὐδ' εἰς Ἀθήνας, ἀλλ' εἰς Γαλλίαν καὶ Ἀγγλίαν, ἵνα συμπληρώσωσι τὰς σπουδὰς αὐτῶν, εἶνε σαφὴς ἀπόδειξις τῆς εἰλικρινείας καὶ προορατικότητος αὐτῶν. * Τοῦτο δὲν σημαίνει καταφρόνησιν τῶν ἐξαιρέτων καθιδρυμάτων εἰς τοὺς μνησθέντας τόπους· καὶ ὅσοι δὲν δύνανται νὰ πέμπωσι τὰ τέκνα των εἰς τὴν Εὐρώπην καλῶς θὰ πράξωσιν, ἐπωφελούμενοι ταῦτα. Ὅσοι ὅμως ἐπιδιώκουσι νὰ καταλάβωσιν ἀνωτέρας θέσεις παρὰ τῇ Κυβερνήσει, ἢ ὅσοι θέλουσι νὰ ἔχωσι τὴν ἡγεσίαν προσπαθοῦντες μετ' εἰλικρινείας τὴν πεφωτισμένην ἀναγέννησιν τῆς νήσου, πρέπει νὰ ζητῶσι τὰς δάφνας αὐτῶν ἢ τὰ διπλώματα εἰς κέντρα μαθήσεως πρὸς τὰ ὁποῖα ἡ Κύπρος καὶ αἱ γειτονικαὶ χῶραι δὲν δύνανται νὰ συναγωνισθῶσιν. Σύναμα δὲ εἶνε τὰ μάλιστα ἐπιθυμητὸν ὅπως πάντα τὰ ἐκπαιδευτικὰ ἱδρύματα ἀπὸ τοῦ κατωτάτου μέχρι τοῦ ἀνωτάτου ἐν αὐτῇ τῇ νήσῳ γαλβανισθῶσιν ὑπὸ νέας ζωῆς. Εἶνε ἀνάγκη ὑψηλοτέρου βαθμοῦ προσηκόντως πληρωνομένων διδασκάλων.

Ἡ παροῦσα τάξις καὶ θέσις τῶν διδασκάλων πολὺ ἀπέχει τοῦ νὰ εἶνε οἷα ἔδει. Δὲν ὑπάρχει λόγος διατί ἡ Κύπρος νὰ μὴ ἔχῃ σχολεῖα ἄτινα νὰ παρέχωσιν ὁλοσχερῶς δραστικὴν καὶ καταλληλοτέραν διδασκαλίαν εἰς ὅσους δὲν ζητοῦσι νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὰ ὑψιστα ἐπαγγέλματα. Τὸ θέμα εἶνε πολὺ εὐρὺ καὶ ὑπέρτερον τῆς βραχείας ταύτης ὑπομνήσεως. Εὐτυχῶς εἶνε θέμα, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου οἱ Κύπριοι ἐπιδείκνυνται μετὰ συνέσεως μέγα ἐνδιαφέρον.

Τὸ ἕτερον σημαντικὸν θέμα σχετίζεται πρὸς τὰ δάση τῆς νήσου, καὶ πρὸς τὸ ζήτημα τοῦ ἀποκλεισμοῦ τῶν αἰγῶν.

Μέτρον νομοθετικὸν ἐπεψηφίσθη πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον. Τὸ ζήτημα τοῦτο κέκτηται μεγίστην σημασίαν διὰ τὴν Κύπρον καὶ εἶνε πολὺ εὐρὺ ὥστε νὰ εἶνε δυνατὸν νὰ πραγματευθῶμεν αὐτὸ ἐνθάδε.

* Σ. Σ. Κ. Φ. Δυνάμεθα νὰ δείξωμεν πασίγνωστον γεγονὸς ὅτι οἱ ἐν Εὐρώπῃ σπουδάσαντες οὐδόλως προέχουσιν ἀλλὰ καὶ ὑστεροῦσι τῶν ἐν Ἀθήναις σπουδασάντων τὰ ἐγκύκλια μαθήματα.

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ
ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑΣ ΜΟΡΦΩΣΕΩΣ

— Ἀνάγκη συστάσεως Παρθεναγωγείων. — Ἀνάγκη μορφώσεως ἐπαγγελματικῆς τῶν κορασίων.

Αἱ Ἑλληνικαὶ κοινότητες ζωηρότερον ὁσημέραι αἰσθάνονται τὴν ἀνάγκην τῆς μορφώσεως τῶν θηλέων, φιλοτίμους δὲ καταβάλλουσι προσπαθείας ὅπως ἱδρύσωσι παρ' ἑαυτοῖς Παρθεναγωγεῖα, καὶ ὅπου δι' ἔλλειψιν μέσων οἰκονομικῶν εἶνε τοῦτο ἀδύνατον, τὰ κοράσια μέχρι τοῦ ἐννάτου καὶ δεκάτου ἔτους τῆς ἡλικίας αὐτῶν συνδιδάσκονται μετὰ τῶν ἀρρένων. Παρὰ πᾶσαν ὅμως τὴν εὐγενῆ ταύτην ἔφεσιν ἡ κορασιακὴ παίδευσις ὑστερεῖ μεγάλως παρ' ἡμῖν καὶ οἱ σχετικοὶ πίνακες τῆς ἀπογραφῆς ἐμφαίνουσι τὸ κράτος τῆς ἀμαθείας παρὰ τῷ γυναικείῳ παρ' ἡμῖν κόσμῳ. Αἱ πόλεις εὐτυχῶς ἀριθμοῦσιν ἰσαρίθμους μαθητρίας πρὸς τοὺς μαθητάς, ἀλλ' εἰς τὰ χωρία τὰ κοράσια κρατοῦνται ἐν τῷ σκότει τῆς ἀμαθείας.

Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα τὸ Νομοθετικὸν θὰ συνέλθῃ ἐκτάκτως εἰς συνεδρίαν κατὰ τὸν προσεχῆ Νοέμβριον ἵνα εἰσαχθῶσιν εἰς αὐτὸ σπουδαῖα νομοθετικὰ μέτρα καὶ μάλιστα τὸ Ἐπαιδευτικὸν ζήτημα. Ἡ Κυβερνητικὴ χορηγία πάντως θὰ αὐξηθῇ, καὶ αἱ κοινότητες θὰ ἀνακουφισθῶσιν, ἀλλὰ πρέπει διὰ νόμου νὰ ὑποχρεωθῶσιν ὅπως συντηρῶσι παρθεναγωγεῖα πρὸς ἐκπαίδευσιν τῶν κορασίων παρ' αὐταῖς.

Δὲν θὰ εἶνε ὅμως ἐπαρκὴς μόρφωσις ὁ ἁπλοῦς γραμματισμὸς τῶν κορασίων, ἀλλὰ πρέπει νὰ διδάσκωνται καὶ ἀσκῶνται ἐν τοῖς Παρθεναγωγείοις οὐ μόνον εἰς ἔργα οἰκονομικὰ ἀλλὰ καὶ εἰς ἔργα ἀπεργαζόμενα τὴν ὑλικὴν εὐημερίαν καὶ πρόοδον τῶν ἀγροτικῶν οἴκων. Ἡ σηροτροφία, ἡ κηνοτροφία καὶ ἡ γαλακτοκομία, ἡ ὀρνιθοτροφία καὶ ἄλλα ἔργα ἐπωφελῆ τοῦ ἀγροτικοῦ βίου πρέπει νὰ ἀποτελέσωσι σημαντικὸν μέρος τοῦ προγράμματος μετὰ τῶν ἄλλων οἰκοκυρικῶν μαθημάτων τῆς ραπτικῆς, τῆς πλυντικῆς, τῆς μαγειρικῆς κ. ἄ.

Αἱ τάξεις τῶν ἀποφοίτων τοῦ Διδασκαλείου τῶν θηλέων ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος πυκνοῦνται καὶ παράγεται πληθώρα διδασκαλισσῶν, καὶ ἕνεκα τῆς σπάνεως τῶν παρθεναγωγείων παραμένουσιν αἱ πλεῖσται ἄεργοι. Ἀλλὰ καὶ ὅταν τὰ παρθεναγωγεῖα θὰ αὐξηθῶσιν—καὶ πρέπει νὰ αὐξηθῶσιν—αἱ μαθήτριαι εἰς τὸ Διδασκαλεῖον θὰ εἶνε πάντοτε πολυαριθμότεραι, τοῦθ' ὅπερ ἐμφαίνει τὴν σημερινὴν ἀνάγκην καὶ ροπὴν τῶν γυναικῶν πρὸς οἰκονομ. ἀνεξαρτησίαν καὶ αὐθυπαρξίαν, καὶ τὴν ἀνάγκην καὶ τὴν ροπὴν ταύτην πρέπει νὰ θεραπεύσωσι τὰ ἡμέτερα Παρθεναγωγεῖα καὶ ἰδίᾳ τὸ Διδασκαλεῖον τῶν Θηλέων.

Πρὸς ταῦτα πρέπει νὰ εἰσαχθῇ εἰς τὰ Ἐκπαιδευτήρια ταῦτα ἥ τε θεωρητικὴ διδασκαλία καὶ ἡ πρακτικὴ ἄσκησις πλὴν τῶν οἰκοκυρικῶν μαθημάτων ραπτικῆς, κοπτικῆς, ἐπιρραπτικῆς, μαγειρικῆς, πλυντικῆς, σιδηρωτικῆς, εὐρύτερον ἢ μέχρι τοῦδε ἡ σηροτροφία, ἡ μελισσοκομία, ἡ γαλακτοκομία, ἡ ὑφαντική, ἡ ποικιλτικὴ καὶ ἡ πλεκτικὴ φλανελλῶν, περικνημίδων καὶ πάσης ἄλλης χειροτεχνίας ἥτις θὰ ἐξησφάλιζεν εἰς τὰς νεάνιδας ἔντιμον καὶ ἀξιοπρεπῆ βιοπορισμόν, ὄχι πρὸς χειραφεσίαν κατὰ τὴν ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ παρανόησιν καὶ κατάπτωσιν τῆς λέξεως, ἀλλ' ὡς ἔχει διαμορφωθῇ παρὰ τῷ Ἑλληνικῷ ἔθνει, ὅπου καὶ νεάνιδες καὶ γυναῖκες χῆραι μετέρχονται ἔντιμα ἔργα βιοποριστικὰ χωρὶς νὰ ἀποβάλωσι τὴν ἔμφυτον αἰδῶ καὶ τὴν ἐπιβαλλομένην σεμνότητα τοῦ ἤθους καὶ τοῦ βίου αὐτῶν.

Ἡ Ἐπιτροπεία τῶν ἡμετέρων Ἐκπαιδευτηρίων τὴν Βικτωριανὴν ὑποτροφίαν διέθηκεν εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν καὶ ἄσκησιν ἐν Ἀγγλίᾳ μιᾶς ὑποτρόφου περὶ τὰ οἰκοκυρικὰ καὶ ἐπαγγελματικὰ γυναικεῖα ἔργα, ἤδη δὲ προέβη καὶ εἰς ἄλλο διάβημα πρὸς τὸν ἐπιζητούμενον εὐρύτερον σκοπόν.

Ἡ εὐπαίδευτος Διευθύντρια τοῦ πλήρους Παρθεναγωγείου καὶ τοῦ Διδασκαλείου τῶν Θηλέων ἀπεφασίσθη ὅπως ἀπέλθῃ τὸν προσεχῆ Σεπτέμβριον εἰς Ἑλβετίαν, Γαλλίαν καὶ Βελγικὴν ἵνα παρακολουθήσῃ ἐκ τοῦ σύνεγγυς ὅσα ἐκεῖ διδάσκονται εἰς τὰς νεάνιδας βιοποριστ. ἐπαγγέλματα καὶ ἐξετάσῃ τίνα τούτων ἀποδίδουσι μεγαλείτερα κέρδη, ὅσα θὰ ἠδύνατο νὰ εὐδοκιμήσωσι καὶ παρ' ἡμῖν, προσαρμόζονται δ' καὶ εἰς τὰς γείτονας περὶ ἡμᾶς χώρας. Ἡ ἐμπειρία καὶ ἡ εἰδικὴ μόρφωσις τῆς ἐλογίμου Διευθυντρίας καὶ τὸ ἀδιάπτωτον ἐνδιαφέρον αὐτῆς πρὸς πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ εἰς τὴν ὑγιᾶ καὶ ὀρθὴν καὶ λυσιτελῆ μόρφωσιν τῆς κορασιακῆς νεότητος ἐγγυῶνται πλήρως περὶ τῆς ἐπιτυχίας τῆς ἀποστολῆς αὐτῆς, δι' ὃ τὸ Ταμεῖον τῆς Κοινότητος θὰ διαθέσῃ £60 ἐξ ἐκτάκτων πόρων καὶ τὰς λοιπὰς δαπάνας θὰ διαθέσῃ ἐξ ἰδίων ἡ κ. Διευθύντρια.

Κατὰ τὸ προσεχὲς ἔτος θὰ ἀπέλθῃ πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν διὰ τὰς ἀστικὰς Σχολὰς καὶ τὸ Παγκύπριον Διδασκαλεῖον ὁ διευθυντὴς τῶν Ἀστικῶν Σχολῶν κ. Χ. Μαραθεύτης, ἵνα καὶ ἐκεῖ εἰσαχθῇ εὐρέως ἡ ἐπαγγελματικὴ διδασκαλία καὶ ἄσκησις.

Τὸ φιλόμουσον Κοινὸν πεποίθαμεν ὅτι ἐκτιμᾷ πλήρως τὴν ἀγαθὴν καὶ προνοητικὴν ταύτην μέριμναν τῶν τεταγμένων εἰς τὴν τιμητικὴν θέσιν ὅπως διαχειρίζωνται καὶ κατευθύνωσι δεόντως καὶ λυσιτελῶς τὴν μόρφωσιν καὶ ἐκπαίδευσιν τῆς Ἑλληνίδος παρ' ἡμῖν νεότητος.

Η ΜΑΡΑΘΑΣΑ
ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΜΙΤΣΗ

Σατανικὴ ἀληθῶς ἔμπνευσις ἐγένετο ἡ ἐγκαθίδρυσις προπαγανδικῆς παγίδος ἐν Μαραθάσᾳ, ἐν τῷ κέντρῳ αὐτῷ καὶ τῇ καρδίᾳ τῆς Κύπρου, ἵνα τὸ μόλυσμα μεταδοθῇ ἐκεῖθεν εἰς ἅπαν τὸ Κυπριακὸν σῶμα φθεῖρον καὶ διαστρέφον πρῶτα τὰ ὑγιέστερα καὶ εὐρωστότερα στοιχεῖα τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ, τὰ ὀρεινὰ καὶ ἀγροτικὰ διαμερίσματα.

Καὶ ἀληθῶς οὐδεμία Κυβέρνησις, οὐδεμία Ἐκπαιδευτικὴ Ἑταιρεία, οὐδεὶς ἀληθῶς φιλάνθρωπος ἐν πεπολιτισμένῃ χώρᾳ διενοήθη νὰ ἱδρύσῃ ξενόγλωσσον καὶ ὑπὸ ἀλλόθρησκον διεύθυνσιν σχολὴν εἰς ὀρεινὰ καὶ ἀπόκεντρα ὅλως διαμερίσματα, ὅπου μοναστηριακὰ καὶ ἀσκητικὰ μόνον ἱδρύματα δύνανται νὰ εὐδοκιμῶσιν.

Τὴν ἔκπληξιν καὶ ἀπορίαν δι' ὅλα ταῦτα ἐπέτεινεν ὁ δωρητὴς καὶ ἱδρυτὴς τῆς ἐν Λεμέθῳ τῆς Μαραθάσης προπαγανδικῆς παγίδος ὑπὸ τὸ πρόσχημα τοπικῆς εὐνοίας καὶ ἀγάπης πρὸς τὴν γενέθλιον κώμην.

Οἱ γνωρίσαντες τὸν ἄνθρωπον εὗρον παρ' αὐτῷ ἀγάπην καὶ συμπάθειαν μεγίστην πρὸς τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον ὥστε νὰ μὴ ὑπολείπηται χῶρος ἐν τῇ καρδίᾳ του ὅπως ἀγαπήσῃ καὶ συμπαθήσῃ πρόσωπα ἐγγύτατα πρὸς τὴν καρδίαν καὶ τὸ αἷμα του, μικρὰς καὶ ἀδυνάτους θυγατέρας τοῦ ἀδελφοῦ του ἀξίας πάσης συμπαθείας.

Ὅτε πρό τινος ἐν Λευκωσίᾳ ξένη γυνὴ ἡ φιλέλλην κυρία Μαίρη Χοῦντερ προσεφέρετο νὰ ἐκτελέσῃ ἐσπερίδα ὑπὲρ τοῦ Λευκοῦ Σταυροῦ ἤτοι ὑπὲρ τῶν ἀπόρων χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν ἐν πολέμῳ πεσόντων, ἀξιότιμοι δέσποιναι τῆς πόλεώς μας ἐκ τῆς ἐπιτροπείας τῶν Κυριῶν ὑπὲρ τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ἔσχον τὴν ἀτυχῆ ἔμπνευσιν νὰ προτείνωσι καὶ εἰς αὐτὸν νὰ ἀγοράσῃ εἰσιτήριον, ὅπερ ἠρνήθη ἀγροίκως νὰ πράξῃ.

Παρέμεινεν ἄγαμος μέχρι προβεβηκυίας ἡλικίας καὶ ἐν τέλει ἐνομιμοποίησε διὰ γάμου τὴν μακρὰν συμβίωσίν του μετά τινος Ἰταλίδος, καὶ μεθ' ὅλα ταῦτα ἐνεφανίσθη αἰφνης ὡς δωρητὴς γενναιοτάτης πράγματι δωρεᾶς **δεκαεξ ὅλων χελεάδων λερῶν** καὶ τοῦτο πρὸς ἵδρυσιν καὶ συντήρησιν Σχολῆς ἐμπορικῆς ἐν τῷ γενεθλίῳ του χωρίῳ Λεμέθου τῆς Μαραθάσης. Ἐξέπληξεν ἀληθῶς πάντας ἐν ἀρχῇ ἡ ἐκλογὴ τοῦ ἀποκέντρου ἐκείνου τόπου πρὸς ἵδρυσιν Σχολῆς, ἥτις ἵνα ἐπιτύχῃ τοῦ σκοποῦ της ἔδει νὰ εὑρίσκηται ἐν τόπῳ, κεντρικῷ, ἐν πόλει ἐμπορικῇ, ὅπου θὰ συρρέοντο ὅλα τὰ μέσα πρὸς τὴν ἐμπορικὴν μόρφωσιν τῶν τροφίμων. Ἀλλ' ἡ ἔκπληξις μετετράπη εἰς ἀληθῆ κατάπληξιν ὅτε ἀπεκαλύφθησαν καὶ οἱ ὅροι τῆς δωρεᾶς. Ἡ διαχείρισις τῆς δωρεᾶς καὶ τῆς ἱδρυομένης Σχολῆς ἀνετίθετο εἰς τὸν ἑκάστοτε Μ. Ἀρμοστὴν, τὸν Διοικητὴν Λεμεσοῦ, τὸν Ἀρχιεπόπτην τῆς Παιδείας καὶ τὸν ἑκάστοτε Ἕλληνα Πάρεδρον δικαστὴν παρὰ τῷ Ἐπαρχιακῷ Λευκωσίας, καὶ τὸν δωρητὴν αὐτόν. Πλεῖσται καὶ σύντονοι ἐγένοντο προσπάθειαι ὅπως ἀποτραπῇ ὁ ἄνθρωπος τοῦ ἀπονενοημένου διαβήματός του, καὶ ἔτε ἀπεμονώθη, φαίνεται, ὑπὸ κακῶς ἀγγλικοῦ περιβάλλοντος προσέθηκεν ἐν τῷ δωρητηρίῳ καὶ τὸν ὅρον καθ' ὃν ἀποκλείεται τῆς διαχειριστικῆς Ἐπιτροπείας **αἰσθήποτε ὀρθόδοξος κληρικός**, ὡς τοὐλάχιστον ἀπεκάλυψε καὶ ἐδημοσίευσεν ἐν τῷ λονδινείῳ «Χρόνῳ» ὁ ἀντιπρόσωπός του Λάϋων Τζαίημς καὶ οὐδέποτε διέψευσεν ὁ ὑπεύθυνος. Ἐν τῇ διαχειρίσει λοιπὸν τῆς Σχολῆς Μιτσῆ δικαιοῦται νὰ μετέχῃ ἀγγλικὸς κληρικός, ἀποκλείεται δὲ πᾶς κληρικὸς ὀρθόδοξος!

Ταῦτα μόνα ἦσαν ἱκανὰ ὅπως πείσωσι καὶ τὸν μᾶλλον δύσπιστον περὶ τοῦ προπαγανδικοῦ σκοποῦ τῆς δωρεᾶς, ἀλλ' ὁ δωρητὴς εἶνε Κύπριος Ἕλλην ἐκ γενετῆς καὶ τὸ βάπτισμα ὀρθόδοξος καὶ πολὺ ὀρθῶς ἠγείροντο ἀμφιβολίαι ὅτι ὡς τοιοῦτος θὰ ἐπεβουλεύετο τὴν τε γλῶσσαν καὶ τὴν ἐθνότητα καὶ τὸ θρησκευτικὸν αἴσθημα τῶν συγχωριτῶν του καὶ τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ τῆς νήσου. Ἰσχυρὸν δὲ ἐπιχείρημα κατὰ τῆς ἐγερθείσης ἐν τῷ τύπῳ καταλαλιᾶς εὗρεν ὁ δωρητὴς καὶ οἱ περὶ αὐτὸν τὸν φθόνον τῶν πόλεων, στερουμένων τῆς δωρεᾶς ταύτης(!) καὶ ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος ἦτο εὐπρόσδεκτος παρὰ τοῖς ὀρεινοῖς τῆς Μαραθάσης.

Ἡ λειτουργία τῆς Σχολῆς ἤρχισε κατὰ τρόπον καθησυχάζοντα ἐκείνους οἵτινες δὲν ἤθελον ἢ δὲν ἠδύναντο νὰ διακρίνωσι τὰ πράγματα ὀπισθεν τῶν φαινομένων. Ἡ ὑπὸ ξένων συγκεκροτημένη, διαχειριστικὴ Ἐπιτροπὴ καὶ ἡ ἐν αὐτῇ παρουσία τοῦ Ἀρχιεπόπτου τῆς Παιδείας, ἀγγλικοῦ κληρικοῦ οὐδεμίαν κατέλειπον ἀμφιβολίαν περὶ τῆς κατευθύνσεως ἥτις θὰ προσεδίδετο εἰς τὴν ἐν τῇ Σχολῇ ταύτῃ διδασκαλίαν καὶ διαπαιδαγώγησιν τῶν Ἑλληνοπαίδων.

Ἤρχισεν ἡ Σχολὴ μετὰ Ἑλλήνων Ὀρθοδόξων διδασκάλων ἀποκλειστικῶς ὑπὸ τὸν ὅρον ὅμως ἡ διδασκαλία νὰ περιορίζηται αὐστηρῶς εἰς τὴν ξηρὰν διδασκαλίαν τῶν πενιχρῶν γλωσσικῶν καὶ πρακτικῶν δηθεν γνώσεων καὶ τὰ πράγματα ἐχώρησαν ἐκεῖ ὅπου καὶ ἄλλοτε ἐξέθεμεν εἰς τὰς στήλας ταύτας. Ἐκ τῶν ἐν τῇ Σχολῇ Μιτσῆ διδασκάλων ὁ κ. Λ. Σταυρίδης, ὁ μόνος ἐμπορικὴν μόρφωσιν κεκτημένος, ὅτε ἐπείσθη ὅτι ἐπεδιώκετο παντὶ τρόπῳ ἡ ἐθνικὴ καὶ θρησκευτικὴ διαστροφὴ τῶν μαθητῶν ὑπὸ δικαίας πατριωτικῆς ἀγανακτήσεως ἐγκατέλιπε τὴν Σχολὴν καὶ παρέσυρε μεθ' ἑαυτοῦ καὶ τοὺς μαθητὰς πάντας. Μετὰ τοῦ κ. Σταυρίδου, ὡς ἐνθυμοῦνται οἱ ἡμέτεροι ἀναγνῶσται, συνετάχθη καὶ ὁ ἕτερος διδάσκαλος Χρ. Λεβέντης, ὁ δὲ τὴν διεύθυνσιν ἐπιτετραμμένος κ. Λιμπέρτης ἔφυγε κρύφα εἰς τοὺς ἐν Ὀμόδῳ συγγενεῖς του.

Εἶνε γνωστὴ ἡ ἐπακολουθήσασα ἐκστρατεία τοῦ κ. Νιούχαμ μετὰ ἐπιθεωρητῶν ἀγροτ. ἰατρῶν καὶ τοῦ Διοικητοῦ Λεμεσοῦ μετὰ τοῦ Ναζίρου τοῦ διαμερίσματος, ὡς Μαραθεύτου, καὶ τὸ γενόμενον παιδομάζωμα βίᾳ ἢ πειθοῖ παρὰ τῶν ἁπλοϊκῶν χωρικῶν· ὁ ἕτερος τῶν ἀποχωρησάντων διδασκάλων Χρ. Λεβέντης παρεπείσθη νὰ ἐπανέλθῃ παλινῳδήσας, ὁ κ. Λ. Σταυρίδης ὅμως μετὰ πατριωτικῆς ἐθελοθυσίας ἀπέβαλεν ἱκανοποιητικὴν καὶ ἀσφαλῆ μισθοδοσίαν καίτοι ἐγνώριζεν ὅτι ἄνευ τῆς μισθοδοσίας ταύτης θὰ περιήρχετο ἀμέσως εἰς ἐσχάτην ἀνάγκην.

Οἱ μᾶλλον φιλοπάτριδες ὅμως τῶν γονέων πεπεισμένοι περὶ τοῦ προσηλυτιστικοῦ σκοποῦ τῆς Σχολῆς ἠρνήθησαν νὰ πέμψωσι τοῦ λοιποῦ τὰ τέκνα των εἰς αὐτήν, καὶ συνέστησαν Σχολὴν ἐν Πεδουλᾷ καὶ ἐφοίτησαν εἰς αὐτὴν 22 ἐκ τῶν 53 ὅσους ἠρίθμει ἡ Σχολὴ Μιτσῆ. Ὁ κ. Λ. Σταυρίδης ἀφοσιωθεὶς ὁλοψύχως εἰς τὸν φιλόπατριν ἀγῶνα κατὰ Σχολῆς, ὑπονομευούσης τὸ ἐθνικὸν καὶ τὸ θρησκευτικὸν φρόνημα τῶν Ἑλληνοπαίδων, ἐδίδαξε δι' ὅλου τοῦ ἔτους ἐν τῇ Σχολῇ Πεδουλᾷ μετὰ ζήλου ἐνθέου καὶ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἀνέδειξεν ὑπερτέρους τῶν τῆς Σχολῆς Μιτσῆ καταφανέστατα ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν.

Αἱ κοινότητες Μαραθάσης πεπεισμέναι περὶ τοῦ ἀντεθνικοῦ καὶ ἀντιθρησκευτικοῦ σκοποῦ τῆς Σχολῆς Μιτσῆ ἀπεφάσισαν ὅπως τὴν Σχολὴν Πεδουλᾷ συμπληρώσωσι καταλλήλως καὶ καταστήσωσιν αὐτὴν Σχολὴν Πρακτικήν, ἐν ᾗ μετὰ τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης ὡς κυρίας γλώσσης νὰ διδάσκωνται γαλλικὰ καὶ ἀγγλικὰ καὶ στοιχειώδη μαθήματα ἐμπορικά, καὶ ἐπὶ τούτοις γεωπονικὰ χρήσιμα εἰς τὰ ἔργα τοῦ ὀρεινοῦ ἐκείνου διαμερίσματος. Αἱ εὐγενῶς μέχρι τοῦδε καταβαλλόμεναι προσπάθειαι τῶν φιλοπατρίδων κοινοτήτων φαίνεται ὅτι θὰ στεφθῶσιν ὑπὸ ἐπιτυχίας ἂν παρασχεθῇ εἰς αὐτὰς καὶ ἀλλοθεν ἱκανὴ χρηματικὴ βοήθεια καὶ ἐλπίζομεν ὅτι θὰ τύχωσι τοιαύτας.

Ἀι ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΑΙ ΩΜΟΤΗΤΕΣ
ΜΟΥΣΟΥΛΜΑΝΙΚΟΝ ΥΠΟΜΝΗΜΑ
ΕΠΙΚΥΡΟΥΜΕΝΟΝ ΥΠΟ ΒΟΥΛΓΑΡΩΝ

[Ὁ ἐν Θεσσαλονίκῃ ἀνταποκριτὴς τοῦ παρισινοῦ «Χρόνου» ἀπέστειλεν ὑπόμνημα τῶν Μωαμεθανῶν τῆς Ἐπαρχίας Δοϊράνης ὅπερ μεταφράσαντες ἐκ τῆς ἐφημερίδος ταύτης καταχωρίζομεν ὧδε:]

Πρὸς τὰς ἐντίμους Μ. Δυνάμεις,

Παρακαλοῦμεν ἵνα τὰ κάτωθι ἐκτιθέμενα παράπονα ἡμῶν, ὡς καὶ τὰ δεινοπαθήματα ἅτινα ὑπεμείναμεν καὶ ἡ ἀνρία διαγωγὴ τῶν Βουλγάρων δημοσιευθῶσιν ὑφ' ὅλων τῶν ἐφημερίδων πάντων τῶν Κρατῶν. Ἀφίεμεν ἐλευθέρας ταύτας νὰ γράψωσι τὰ ἑπόμενα, ἵνα μάθῃ καὶ γνωρίσῃ ὁ κόσμος τί νὰ πράττῃ.

Περιγράφομεν ἐφεξῆς τὰς ὠμότητας καὶ τὰς τρομερὰς ἀνριότητας τὰς διαπραχθείσας ὑπὸ τῶν Βουλγάρων ἐν τῇ Ἐπαρχίᾳ Δοϊράνης ἀπὸ τῆς εἰσβολῆς αὐτῶν εἰς αὐτήν. Εὐθὺς ἐν ἀρχῇ μετέφερσαν τὰ κάλλιστα τῶν τεμενῶν εἰς Ἐκκλησίας καὶ ἐκρήμνισαν τοὺς μιναρέδες. Δεύτερον ἀπήγαγον τὴν νύκτα ἀπὸ τῶν κλινῶν αὐτῶν τεσσαράκοντα κατοίκους τῆς Δοϊράνης. καίτοι δὲ ἦσαν οὗτοι ἀθῷοι ἐσφάγησαν ὡς πρόβατα. Ἐλεηλάτησαν τὰς οἰκίας αὐτῶν καὶ ἐβεβήλωσαν καὶ κατέφερψαν τρία τεμένη καὶ τρεῖς τεκέδες. Ἐκ τῶν μουσουλμάνων οἵτινες προσέφυγον εἰς Δοϊράνην τῆς Ραδοβίτσης, εἰς Ὀσμανιὲ καὶ εἰς Στρούμνιτσαν καὶ ἄλλους τόπους ἀπέσφαξαν περὶ τὰς τριάκοντα χιλιάδας μετὰ τῶν τέκνων αὐτῶν.

Ἐξεβίασαν εἰς ἐξώμοσιν τοὺς μουσουλμάνους τῶν χωρίων Γκυριὰν-Βάλα καὶ Γκυριὰν-Ζίρ ὡς καὶ ἄλλους μουσουλμάνους καὶ ἐβάπτισαν αὐτοὺς δι ἱερέων, οὓς μετεκαλέσαντο ἐκ Σόφιας. Ἐν τῇ πόλει ἠτίμασαν πολλὰς γυναῖκας καὶ νεάνιδας, εἰς τὸ χωρίον Σούρλοβον πᾶσαι αἱ γυναῖκες καὶ παρθένοι αἵτινες ἐφύτευον ἀραβόσιτον καὶ καπνὸν ἐν ἡμέρᾳ καὶ ἐνώπιον τῶν συζύγων, τῶν πατέρων καὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν προσεβλήθησαν ὑπὸ τῶν βουλγάρων στρατιωτῶν οἵτινες ἐστρατωνίζοντο εἰς τὸν σταθμόν, καὶ ἐβιάσθησαν καὶ ἠτιμάσθησαν ὑπ' αὐτῶν. Ἡ κατάστασις αὕτη ἐξακολουθεῖ καὶ αἱ τούρκισσαι τῆς πόλεως καὶ τῶν χωρίων ἀπὸ δκτὼ μηνῶν εἶνε κατακλεισμέναι οἶκοι νύκτα καὶ ἡμέραν, οἱ Βούλγαροι ὅμως εἰσήρχοντο καὶ διὰ ρήξεως ἔτι εἴτε διὰ κλιμάκων εἰς τὰς οἰκίας ἵνα βιάσωσι τὰς γυναῖκας καὶ διαρπάσωσι πᾶν ὅ,τι εὕρισκον. Ἐσφάγαν 30 μουσουλμάνους τοῦ Σουρλόβου, 90 τοῦ Βουγιουκλῆ, 80 τοῦ Ὀρμαγλῆ καὶ πολλῶν ἄλλων χωρίων, ἀπήγαγον τὰ κτήνη καὶ τὰ τρόφιμα καταλείποντες χήρας καὶ ὀρφανὰ τῶν σφαγιασθέντων εἰς τὴν δεινοτάτην ἀθλιότητα. Τὸ τέμενος τοῦ Σουρλεύου μετετράπη εἰς Ἐκκλησίαν καὶ ὁ μιναρὲς εἰς κωδωνοστάσιον.

Οἱ Βούλγαροι διέπραξαν προπέτι ἀναρίθμητα κακουργήματα καὶ κατετυράννησαν ἡμᾶς ἐπὶ ὀκτὼ θλιβεροὺς μῆνας. Ἐβάλομεν κραυγὰς ἀπογνώσεως χωρὶς νὰ κατορθώσωμεν νὰ ἀκουσθῶμεν παρ' οὐδενὸς καὶ συνεπνιγόμεθα ὑπὸ τοῦ βάρους τῆς βουλγαρικῆς σκληρότητος· δὲν ἐπέτρεψαν εἰς ἡμᾶς νὰ φύγωμεν πρὸς τὴν ἐπὶ τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς καὶ ἐκράτουν ἡμᾶς ὑπὸ τὸν ὠμὸν ζυγὸν αὐτῶν, ὁπότε τῇ βοηθείᾳ τοῦ Παντοδυνάμου ἐπῆλθεν ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις καὶ ἀπέδωκεν ἡμῖν τὴν ζωήν. Ἤνοιξε τὰ σχολεῖα μας ἀπέδωκε τὰ ὑπολειφθέντα τεμένη ἐφορέσασα τὸ κωδωνοστάσιον ἅτινα εἶχον ἐνείρει. Διένειμεν ἄλευρα εἰς τόσας χήρας καὶ ὀρφανὰ ἅτινα εἶχον μετατοπισθῆ καὶ εἰς ὅλον τὸν μουσουλμανικὸν πληθυσμὸν

Ἡ καταδίωξις ἐξηκολούθησεν εὐθὺς μετὰ τὴν μάχην· ἀνεκόπη δὲ μόνον πρὸ σημαντικῆς γεφύρας, ἣν φεύγων κατέστρεψεν ὁ ἐχθρὸς καὶ ὡς ἐκ τῆς ἐπελεύσεως τοῦ σκότους.

—Πρὸς τὸ Νευροκόπιον.

Ἡ ἐκ νέου ἀποκατάστασις τῆς συγκοινωνίας ἐπετεύχθη παρὰ τοῦ μηχανικοῦ κατὰ τὴν ἰδίαν νύκτα. Τὸ ἕτερον ἀριστερὸν μικτὸν ἀπόσπασμα κατώρθωσε κατόπιν ἀγῶνος παρὰ Κρούσοβον (20 χιλιόμετρα ΒΔ. τοῦ Δεμίρ-Ἰσάρ) νὰ συνενωθῇ μετὰ τῆς κεντρικῆς φάλαγγος παρὰ τὴν κάτω Βροντοῦν. Ἔφθασε ἐν καιρῷ ὅπως συντρέξῃ τὸν παρὰ τὴν ὀχυρὰν ταύτην θέσιν ἀγῶνα τῆς κεντρικης φάλαγγος.

Μετὰ τὴν ἀπόκρουσιν τοῦ ἐχθροῦ ἐκ Βροντοῦς, ἐνῷ ἡ κεντρικὴ φάλαγξ διηυθύνετο πρὸς Τσέρνοβον, τὸ ἀριστερὸν μικτὸν ἀπόσπασμα συγκείμενον ἐκ δύο ταγμάτων μετὰ ὀρειβατικῆς πυροβολαρχίας κατεδίωκε τέσσαρα ἐχθρικὰ τάγματα διὰ τῶν ὀρεινῶν διαβάσεων τοῦ Καράκιοϊ (ὕψος 1324 μέτρων) ΒΑ πρὸς Λημπιάχοβο. Τὴν ἑπομένην 5 Ἰουλίου ἀποκατασταθείσης τῆς συγκοινωνίας ἤρξατο ἀπηνὴς καταδίωξις ἡ δὲ μεραρχία κατέφασε περὶ τὴν 3 ἑσπερινὴν ὥραν τὸν ἐχθρὸν ὀλίγον νοτίως τοῦ Νευροκοπίου τεταγμένον ἐντὸς χαρακωμάτων ἐπὶ ὀχυροτάτης τοποθεσίας κειμένης βορείως τοῦ χωρίου Κοπριβλιάνι.

Ἡ δύναμις αὐτοῦ ἀνήρχετο εἰς 12—16 τάγματα μετὰ 12 τοῦλάχιστον πυροβόλων. Ἡ μεραρχία ἀναπτυχθεῖσα ἐπετέθη, ὁ δὲ ἀγὼν ὑπῆρξε λυσσώδης καθόσον ὁ ἐχθρὸς ἠμύνετο ὑπὲρ τοῦ τελευταίου αὐτοῦ καταφυγίου τοῦ Νευροκοπίου.

Ὁ ἀγὼν παρετάθη ἐπὶ ἓξ ὥρας, ἤτοι μέχρι τῆς 9 ἑσπερινῆς ὥρας ὑπὸ ραγδαίαν βροχήν. Ὁ ἐχθρὸς πρὸ τῆς ὁρμῆς τῆς ἡμετέρας ἐπιθέσεως ἐξηναγκάσθη πρὸς ὑποχώρησιν, ἥτις μετετράπη ἐντὸς ὀλίγου εἰς ἄτακτον φυγήν.

Ὁ Διοικητὴς τῆς 7ης μεραρχίας τηλεγραφεῖ:

« Μεγαλειότατε,

«Οἱ στρατιῶται μου ἤλωσαν διὰ τῆς λόγχης ἓξ πυροβόλα ζητωκραυγάζοντες ὑπὲρ τῆς Ὑμετέρας Μεγαλειότητος».

—"Ἁλωσις καὶ ἄλλων τηλεβόλων.

Παρ' ὅλην τὴν κόπωσιν τῶν στρατιωτῶν τὸ σκότος καὶ τὴν ραγδαίαν βροχὴν ἡ καταδίωξις ἐξηκολούθησε μέχρι βαθείας νυκτός· ἐξακολουθεῖ δὲ σήμερον.

Ὁ ἐχθρὸς ἐν τῇ φυγῇ αὐτοῦ ἐγκατέλειψε καὶ ἕτερα πυροβόλα πλὴν τῶν ἐξ ἁλωθέντων ὡς καὶ μέγα πλῆθος ὁλικοῦ, ὧν ἡ ἐξακρίβωσις ἦτο ἀδύνατος ὡς ἐκ τοῦ σκότους καὶ τῆς βροχῆς.

Τὰ ἡμέρα στρατεύματα εἰσῆλθον σήμερον τὴν πρωΐαν εἰς Νευροκόπιον γενόμενα ἐνθουσιώδεστατα δεκτὰ ὑπό τε τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν Ὀθωμανῶν κατοίκων, οἵτινες ἐζητωκραύγαζον ὑπὲρ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως ἡμῶν, ἐν ἀπεκάλουν ἐλευθερωτήν.

ΔΟΥΣΜΑΝΗΣ

—Ὁ στρατός μας πρὸ τῶν στενῶν τῆς Κρέσνας.

Ἐκ τοῦ Γενικοῦ Στρατηγείου ἀπεστάλη πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν τὸ ἀκόλουθον τηλεγράφημα.

Ἀγῶνες ἐξηκολούθησαν καὶ σήμερον καθ' ὅλην τὴν γραμμὴν μὲ γενικὴν προέλασιν ἡμετέρων στρατευμάτων. Εἰς τὸ ἄκρον δεξιὸν ἐν τῇ κοιλάδι τοῦ Νέστου ἐξηκολούθησε καὶ σήμερον ἡ καταδίωξις πρὸς διεύθυνσιν Μαχομίας.

Κατὰ νεωτέρας πληροφορίας, ὁ ἀριθμὸς τῶν κατὰ τὴν προχθεσινὴν μάχην κυριευθέντων πυροβόλων ἀνέρχεται εἰς 22.

Πλὴν τούτων ἐκυριεύθησαν καὶ ἕτερα 4 πυροβόλα Κρουπ τῶν 8,7 ἁτινα ὁ ἐχθρὸς εἶχεν ἀναβιβάσῃ ἐπὶ τοῦ ὄρους Παπᾶ-Τσαΐρ δυτικῶς Νευροκοπίου. Πρὸς τὴν διεύθυνσιν ταύτην ἐπεχείρει ἐν συνδυασμῷ μετὰ τῶν ἐκ Τσέρνοβου προελαυνουσῶν δυνάμεων ἡμέτερον μικτὸν ἀπόσπασμα ὅπερ ἐκ Μελενίκου ἐπιτεθὲν μὲ διεύθυνσιν Νευροκοπίου ἐκυρίευσε τὰ ὑψώματα Παπᾶ—Τσαΐρ· ὁ ἐχθρὸς ἠμύνθη πεισμόνως. Ἡ στρατιὰ τοῦ κέντρου ἀπώθησε χθὲς καὶ σήμερον τὸν ἐχθρὸν ἐξ ὅλων αὐτοῦ τῶν θέσεων πρὸς τὴν εἴσοδον τῆς στενωποῦ τῆς Κρέσνας. Εἰς τὸ ἀριστερὸν ἡμῶν αἱ Μεραρχίαι ἡμῶν ἐξετόπισαν ἐπίσης τὸν ἐχθρὸν διαδοχικῶς ἐξ αὐτοῦ τῶν θέσεων ἃς εἶχεν ἐνισχύσῃ οὗτος διὰ χαρακωμάτων, κατέλαβον δὲ τὸ Πέτσοβον καὶ τὴν βορείως τούτου κορυφογραμμήν.

ΔΟΥΣΜΑΝΗΣ

—Ὁ Ἑλληνικὸς στρατὸς εἰς τὰ στενὰ τῆς Κρέσνας.—Λυσσώδης μάχη εἰς τὸ Πέτσοβον—Νέαι κακουργίαι τῶν Βουλγάρων.

Ἀνεκοινώθη χθὲς τὴν πρωΐαν τὸ κάτωθι τηλεγράφημα τοῦ Γεν. Στρατηγείου:

«Οἱ ἀπὸ ἡμερῶν ἀρξάμενοι ἀγῶνες πρὸς ἐκβίασιν τῶν στενῶν ἐν τῇ κοιλάδι τοῦ Νέστου, τοῦ Στρυμόνος καὶ τῶν ὀρεινῶν διαβάσεων τοῦ Μάλεσι ἐξακολουθοῦσιν. Ὁ ἐχθρὸς, καίτοι ὑφιστάμενος ἀλλεπαλλήλους ἥττας καὶ ἀποσυντιθέμενος ἑκάστοτε, κατορθώνει βοηθούμενος ὑπὸ τοῦ λίαν ὀρεινοῦ ἐδάφους, ν' ἀνασυντάσσῃ ἐν μέρει τὰς δυνάμεις του καὶ ν' ἀμύνεται τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἐγκαταλειπομένης χώρας.

Παρὰ τὴν ἀντίστασιν καὶ τοὺς πεισμονας ἀγῶνας, ἡ προέλασις τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ ἐξακολουθεῖ κανονικῶς καὶ ἀδιαλείπτως.

Χθὲς (Τὴν Ἰουλίου) εἰς τὸ ἄκρον δεξιὸν αἱ ἡμέτεραι δυνάμεις προήλασαν ἐκ Νευροκοπίου πρὸς βορρᾶν, σήμερον δὲ συνήντησαν πρὸ αὐτῶν ὀπισθοφυλακὰς τοῦ προχθὲς διασκορπισθέντος ἐχθροῦ, μεθ' ὧν ἦλθον εἰς σύγκρουσιν.

Ἡ στρατιὰ τοῦ κέντρου, ἀπωθήσασα τὸν ἐχθρὸν ἐξ ὅλων τῶν θέσεων αὐτοῦ, ἔφθασεν εἰς τὰ ὁρισθέντα αὐτῇ τέρματα πορείας παρ' ὅλας τὰς μεγίστας ἐδαφικὰς δυσχερείας καὶ τὴν ἐχθρικὴν ἀντίστασιν.

—Δυσχέρειαι τῆς προελάσεως.

Τὸ ἔδαφος καθ' ὅλον τὸ μῆκος τῆς στενωποῦ εἶνε λίαν διακεκομμένον, τὸ πλεῖστον δὲ ἀποτομώτατον. Ἡ δὲ μοναδικὴ ἁμαξητὴ ὁδὸς εἶνε διακεκομμένη ἀνὰ πᾶν βῆμα, ὡς ἐκ τῶν καταστροφῶν, ἃς ἐπιφέρει ὁ ἐχθρὸς, αἵτινες ὅμως δὲν ἐπιβραδύνουσι τὴν πορείαν μας.

Ἀφ' ἑτέρου αἱ ὀπισθοφυλάκαι τοῦ ἐχθροῦ ἀμύνονται πεισμόνως διαθέτουσαι μάλιστα καὶ βαρὺ πυροβολικόν.

—Μάχη εἰς τὸ Μάλεσι.

Ἕτεραι δυνάμεις ἡμῶν βαδίζουσιν ἐπὶ τῶν ἀνατολικῶν κλιτύων τοῦ ὄρους Μάλεσι εὑρέθησαν ἀντιμέτωποι ἰσχυρῶν ἐχθρικῶν δυνάμεων ἀποτελουμένων ἐκ τῶν συνταγμάτων 25ου, 19ου τῆς 10ης μεραρχίας καὶ 42ου τῆς 3ης μεραρχίας.

Ὁ ἐχθρὸς κατεῖχε τὴν ὀχυρωτάτην κορυφογραμμὴν Ροζαλίνου, αἱ δὲ ἡμέτεραι δυνάμεις τὰς κάτωθεν καὶ ἀνατολικῶς αὐτοῦ ἀντηρίδας. Κατὰ τὴν προχθεσινὴν νύκτα ὁ ἐχθρὸς ἐνήργησεν αἰφνιδιασμὸν διὰ πυρὸς πεζικοῦ καὶ χειροβομβίδων μετὰ διλοχίας πεζικοῦ κατελθούσης ἐκ τῶν ὑψωμάτων. Ὁ αἰφνιδιασμὸς ἀπεκρούσθη, ὁ δὲ ἐχθρὸς ὑπεχώρησεν ἐγκαταλείψας 6 νεκροὺς καὶ 52 τυφέκια.

Τὴν ἑπομένην πρωΐαν 7ην Ἰουλίου, οἱ ἡμέτεροι ἐπετέθησαν μεθ' ὁρμῆς· κατώρθωσαν δὲ μετὰ ὀκτάωρον ἀγῶνα νὰ διασκορπίσωσι τὸν ἐχθρὸν, ὅστις ἔφυγεν ἀτάκτως καταδιωκόμενος πρὸς βορρᾶν.

Κατὰ τὴν καταδίωξιν τὸ ἡμέτερον πυροβολικὸν ἐπέφερε πολλὰς ἀπωλείας εἰς τὸν ἐχθρὸν καὶ ἐξηκολούθησε τὸν ἀπὸ τριῶν ἡμερῶν ἀρξάμενον καὶ διαρκῶς πρὸς βορρᾶν μετατοπιζόμενον ἀγῶνα.

—Νέα μάχη εἰς τὸ Πέτσοβον.

Ὁ ἐχθρὸς ὅμως διασκορπισθεὶς διαδοχικῶς ἐκ τῶν θέσεων αὐτοῦ ὑπερήσπισε χθὲς πεισμόνως τὴν κυρίαν θέσιν τοῦ Πετσόβου ἥτις ἐπιβεβαιοῦται ἐφ' ὅλων τῶν βορείως τοῦ Πετσόβου καὶ Οὐρλιάκο ὑψωμάτων, ὧν τὸ ἀπόλυτον ὕψος ποικίλλει ἀπὸ 1450 μέχρι 1900 μέτρων.

Τὰς θέσεις ταύτας εἶχε προπαρασκευάσει ἀμυντικῶς ὁ ἐχθρὸς ἐκ τῶν προτέρων, εἰς τινας δὲ ἐξ αὐτῶν εἶχε κατασκευάσει οὗτος πέντε ὑπερκειμένας ἀλλήλων σειρὰς χαρακωμάτων.

Τοσοῦτον δὲ ἀσφαλῆ ἐθεώρει ἑαυτὸν ὁ ἐχθρὸς εἰς τὴν τοποθεσίαν ταύτην, ὥστε τὴν προτεραίαν ἐπεχείρησε καὶ ἐπιθετικὴν ἐπιστροφὴν, ἀποκρουσθεῖσαν ὅμως μετ' ἀπωλειῶν.

Ὁ εἰς τὴν τοποθεσίαν ταύτην ἀντισταθεὶς ἐχθρὸς, ἐνισχυθεὶς τὴν νύκτα καὶ διὰ πεδινοῦ πυροβολικοῦ, πιθανῶς ἐκ τῶν ἀπέναντι τῶν Σέρβων παρὰ τὸ Τσαρεβοτσέλο συγκεντρωμένων δυνάμεων, ἤτο δυνάμεως 5 ἕως 6 συνταγμάτων πεζικοῦ.

Τὰ βουλγαρικὰ συντάγματα ὡς γνωστὸν, ἀποτελοῦνται ἐκ τεσσάρων ταγμάτων, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἐξηκριβώθησαν τὰ συντάγματα 3ον, 36ον 15ον καὶ 35ον ἀνήκοντα εἰς τὴν 6ην μεραρχίαν.

—Διὰ τῆς λόγχης.

Ἡ μάχη ἀρξαμένη τὴν 4ην πρωϊνὴν ὥραν ἐπερατώθη τὴν 8ην ἑσπερινὴν διεξαχθεῖσα μετὰ μεγάλου πείσματος καὶ πολλῶν ἑκατέρωθεν ἀπωλειῶν.

Ἡ ὁρμὴ τοῦ ἡμετέρου πεζικοῦ ὑπῆρξε καὶ πάλιν ἀπαράμιλλος. Εἰς τινα σημεῖα τὸ πεζικὸν ἀναρριχώμενον ἐπὶ τῶν κλιτύων τοῦ Ὑποσόβιτς ἐκυρίευσε πέντε ἀλληλοδιαδόχους σειρὰς χαρακωμάτων διὰ τῆς λόγχης, κατόπιν ἐπανειλημμένων ἐφόδων.

Οὕτω ἀπέληξεν ὑπὲρ ἡμῶν ἡ μάχη τοῦ Πετσόβου, ὁ δὲ ἐχθρὸς ἐκτοπισθεὶς ἐκ τῶν χαρακωμάτων αὐτοῦ ὑπεχώρησε πρὸς βορρᾶν.

—Αἱ χθεσιναὶ μάχαι.

Κατὰ τὴν σημερινὴν ἡμέραν, 8ην Ἰουλίου, ἡ προέλασις τοῦ ἡμετέρου στρατοῦ ἐξηκολούθησε καθ' ὅλον τὸ μέτωπον μὲ ἀγῶνας ἐναντίον τῶν ἐχθρικῶν ὀπισθοφυλακῶν.

Εἰς τὸ ἄκρον δεξιὸν ἡμῶν ἔλαβε χώραν σήμερον νέος πεισματώδης ἀγὼν παρὰ τὸ Κρέμεν. Ὁ ἐχθρὸς ἐκτοπισθεὶς καὶ πάλιν ἐκ τῶν θέσεων αὐτοῦ ἐτράπη εἰς φυγὴν καταδιωκόμενος.

Ἕτερον τμῆμα τοῦ στρατοῦ κατέλαβε τὴν νοτίαν εἴσοδον τῆς στενωποῦ τῆς Κρέσνας. Ἡ ἀριστερὰ στρατιά, καταδιώκουσα τὸν ἐχθρὸν ὑπερέβη τὰ ὑψώματα τοῦ Μπούκοβιτς καὶ καταδιώκει πρὸς βορρᾶν.

—Τερατώδης κακουργία.

Κατὰ πληροφορίας φυγάδων ἐκ τοῦ Βουλγαρικοῦ στρατοῦ, Τούρκων τὴν ἐθνικότητα, οἱ Βούλγαροι προχωροῦντες κατὰ μῆκος τῆς κοιλάδος τοῦ Στρυμῶνος ἐμόλυναν ἅπαντα τὰ φρέατα ρίψαντες εἰς αὐτὰ νεκροὺς θανόντας ἐκ χολέρας. Ὡς ἐκ τούτου ἀπηγορεύσαμεν τὴν χρῆσιν τῶν φρεάτων καὶ διετάξαμεν ἐξέτασιν.»

ΔΟΥΣΜΑΝΗΣ

—"Ἁλωσις τῶν στενῶν τῆς Κρέσνας.

Περὶ τὴν μεσημβρίαν τῆς προπαρελθούσης Πέμπτης εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν διεβιβάσθη τὸ ἑξῆς τηλεγράφημα.

Ὑπουργεῖον Στρατιωτικῶν

Ἀθήνας

Εἰς τὸ δεξιὸν ἡμῶν ἡ καταδίωξις ἐξακολουθεῖ, ὁ ἡμέτερος στρατὸς κατέλαβε τὴν Δομπρινίτσαν καὶ Μπανίσκαν. Ὁ ἐχθρὸς ὑπεχώρησε πέραν τῆς Μαχομίας, ἅπαντα τὰ χωρία εὑρέθησαν κενὰ κατοίκων. Βούλγαροι δὲ ἐνεδρεύοντες ἔθεσαν πῦρ εἰς τινα τῶν χωρίων ὅπως δυσχεράνωσι τὴν προέλασιν τοῦ ἡμετέρου στρατοῦ. Δύο τῶν ἐμπρησιῶν τούτων συλληφθέντες ἐπ' αὐτοφώρῳ ἐτιμωρήθησαν.

Εἰς τὴν κοιλάδα τοῦ Στρυμῶνος ἡ Στρατιὰ ἡμῶν κατέλαβε ὁλόκληρα τὰ Στενὰ τῆς Κρέσνας μέχρι τῆς βορείας ἐξόδου. Ὁ ἐχθρὸς ἀποκαμὼν ἐκ τῆς διαρκοῦς ἀμύνης ἐπεζήτησε νὰ ἐπιβραδύνῃ τὴν προέλασιν ἡμῶν διὰ τῆς καταστροφῆς ὅλων τῶν τεχνικῶν ἔργων τῆς ὁδοῦ. Ἅπασαι ὅμως αἱ δυσχέρειαι ὑπερενικήθησαν, τὰ καταστραφέντα ἔργα ἐπηνωρθώθησαν ὁ δὲ στρατὸς μας προελαύνει ἀκωλύτως.

Εἰς τὸ ἀριστερὸν ὅμως ὁ ἐχθρὸς ὑφιστάμενος διαρκεῖς νέας ἥττας ὑποχωρεῖ καθ' ὅλην τὴν γραμμὴν καταδιωκόμενος πρὸς Τρίσκοβο καὶ Μαντζάροβο.

Σημ. Τὰ στενὰ τῆς Κρέσνας εἶνε τὰ ὁ δηγοῦντα εἰς τὸ βουλγαρικὸν ἔδαφος καὶ φέροντα διὰ τῆς Ἄνω Τσουμαγιᾶς εἰς τὴν Βουλγαρίαν. Ἤδη ὁ στρατὸς ἡμῶν εἶνε κύριος τῆς ἑτέρας τῶν δύο εἰσόδων πρὸς τὴν Βουλγαρίαν ἀπὸ τοῦ Μακεδονικοῦ ἐδάφους, τῆς πρὸς τὴν Δουμνίσταν, ἥτις ἀπέχει περὶ τὰ 70 χιλιόμετρα τῆς Σόφιας

—Ἡ κατάληψις τοῦ Δεδεαγάτς.

Ἀνεκοινώθη ἐπισήμως ἡ κατάληψις τοῦ Δεδεαγάτς.

Τὸ ἐπὶ τούτῳ ἀνακοινωθὲν, ἑρμηνεῦον τὰ τῆς καταλήψεως, ἔχει ὡς ἑξῆς:

«Χθὲς Παρασκευὴν πρωΐαν τὸ Δεδεαγὰτς κατελήφθη ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ στόλου διὰ ναυτικῶν ἀγημάτων.

Πρὸ τῆς καταλήψεως ταύτης οἱ ἐν Δεδεαγὰτς πρόξενοι τῶν ξένων Δυνάμεων ἰδόντες παραπλέον τὸ Ἑλληνικὸν ἀνιχνευτικὸν «Ἱέραξ» ἠρώτησαν τὸν Κυβερνήτην αὐτοῦ ἐὰν ὁ Ἑλληνικὸς στόλος προτίθετο νὰ καταλάβῃ τὴν πόλιν. Ὁ ναύαρχος κ. Κουντουριώτης εἰς ἣν διεβιβάσθη ὑπὸ τοῦ «Ἱέρακος» ἡ ἐρώτησις αὕτη τῶν κ. προξένων ἀπήντησε καταφατικῶς, ἐκπληρῶν δὲ ὁρθείσας αὐτῷ διαταγὰς, προέβη εἰς τὴν ρηθεῖσαν κατάληψιν. Πρὸς κατάληψιν τοῦ Δεδεαγὰτς ἐδόθη διαταγὴ ἀφ' ἑνὸς μὲν διὰ λόγους στρατιωτικῆς ἀνάγκης, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὅπως προστατευθῶσιν οἱ ἑλληνικοὶ πληθυσμοὶ τῆς Δυτικῆς Θράκης, διότι κατὰ τοῦ πληθυσμοῦ τούτου ὁ Βουλγαρικὸς στρατὸς προέβη εἰς βιαιοπραγίας, ἐμπρήσας μέρος τοῦ Δεδεαγὰτς, ἀπαγαγὼν ἐκ τῆς πόλεως ταύτης ἐκ Μάκρης, ἐκ Ξάνθης καὶ ἄλλαχόθεν ἑκατοντάδας ὁλοκλήρους Ἑλλήνων προκρίτων, ὧν ἀγνοεῖται εἰσέτι ὁ ἀριθμὸς ἀριθμὸς, καὶ τέλος ἐγκαταλείψας κατὰ τὴν ἀναχώρησίν του ὁλόκληρον τὴν περιφέρειαν ταύτην εἰς τὴν ἀναρχίαν καὶ τὴν διάθεσιν τῶν κομιτατζήδων.

Πλὴν τούτου ἡ κατάληψις τοῦ Δεδεαγὰτς ἐπεβάλλετο καὶ ἕνεκα τῆς ἐν Θράκῃ ἐπικινδύνου προελάσεως τοῦ Τουρκικοῦ στρατοῦ.»

ΣΟΦ. Κ. ΛΥΣΑΝΔΡΙΔΗΣ

ΝΕΥΡΟΠΑΘΟΛΟΓΟΣ-ΨΥΧΙΑΤΡΟΣ,

τέως ἐσωτερικὸς ἰατρὸς τῆς Νευρολογικῆς καὶ Ψυχιατρικῆς Κλινικῆς τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου.

Δέχεται πάσχοντας παθολογικὰ, νευρικὰ καὶ φρενικὰ νοσήματα.

Η ΠΡΟΕΛΑΣΙΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ

ΣΧΗΜΑ ΗΜΙΚΥΚΛΙΟΥ

—Αἱ φοβεραὶ στενωποί.

—"Ατακτος φυγὴ Βουλγάρων.

—Εἰς τὴν Σόφιαν! Εἰς τὴν Σόφιαν!

Η ΤΕΛΙΚΗ ΜΑΧΗ

Ὁ Δανὸς δημοσιογράφος κ. ντὲ Ζέσσεν ἐπιστέλλει ἐκ Θεσσαλονίκης τηλεγραφικῶς εἰς τὸν Παρισινὸν «Χρόνον» τὰς ἑξῆς περιγραφικωτάτας πληροφορίας περὶ τῆς προελάσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ:

«Διέτρεξα ἔφιππος 50 περίπου χιλιόμετρα πρὸς βορρᾶν διᾷ τῆς κοιλάδος τοῦ Στρυμόνος. Ὁ ποταμὸς εἶνε πλατὺς, οὐχὶ πολὺ βαθὺς καὶ βορβορώδης. Κατὰ μῆκος τῶν δύο ὀχθῶν ὑπάρχει ὁδός. Ὅλαι αἱ γέφυραι, αἱ ἑνοῦσαι τὰς δύο ὄχθας, ἀνετινάχθησαν ὑπὸ τῶν Βουλγάρων. Ἡ ὁδὸς τῆς δεξιᾶς ὄχθης εἶνε δύσκολος διὰ τὰ τηλεβόλα· ἡ ὁδὸς τῆς δεξιᾶς ὄχθης εἶνε ἐξαίρετος, ἀλλὰ περισφίγγεται ἑκατέρωθεν ὑπὸ δρέων καὶ τοῦ ποταμοῦ. Ἡ στενωπὸς ὁλόκληρος εἶνε λίαν στενὴ ἐπὶ ἐκτάσεως 70 χιλιομέτρων ἀπὸ τῆς γεφύρας, τοῦ σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ τοῦ Ντεμὶρ-Ἰσάρ. Αἱ δύο ὁδοὶ εἰσὶν ἐγκατεσπαρμέναι ἐκ πτωμάτων ἐν ἀποσυνθέσει, ἐκ κιβωτίων πυρομαχικῶν, ἐξ ἁμαξῶν συντετριμμένων, ἐκ παντὸς εἴδους ὅπλων, ἐκ σάκκων καὶ στολῶν στρατιωτῶν Βουλγάρων, ἐν μιᾷ λέξει τὸ πᾶν μαρτυρεῖ τὴν ἄτακτον καὶ γενικὴν φυγὴν ἀνὰ μέσον τῶν ὁδῶν τούτων, ἃς περισφίγγουσι τὰ ὄρη καὶ ὁ πλατὺς βορβορώδης ποταμός. Ἡ ἀνοικοδόμησις τῶν γεφυρῶν, ἃς οἱ Βούλγαροι ἀνετίναξαν, διεξάγεται ἐν σπουδῇ ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ, εἰς πλεῖστα δὲ σημεῖα ἐπερατώθη. Ἡ μεγάλη κίνησις πρὸς τὰ Βουλγαρικὰ σύνορα διαγράφεται εὐκρινῆς καὶ ραγδαία.

Ἰδοὺ ἡ γενικὴ κατάστασις. Ὁ Ἑλληνικὸς στρατὸς προελαύνει διαρκῶς, ἐν σχήματι ριπιδίου, ἐν ἡμικυκλίῳ, πρὸς τὰ Βουλγαρικὰ σύνορα. Ἡ δεξιὰ πτέρυξ ὑπερέβη τὸ Νευροκόπιον, ἡ ἀριστερὰ πτέρυξ ἔφθασε πρὸ τῶν στενῶν τῆς Κρέσνας, τὸ κέντρον βαίνει ἐπὶ τῆς μεγάλης ἁμαξιτῆς ὁδοῦ τῆς κοιλάδος τῆς Στρυμόνος.

Αἱ γενόμεναι τελευταῖαι ἀναγνωρίσεις διαπιστοῦσιν ὅτι ὁ ἐχθρὸς ὑποχωρεῖ πάντοτε. Ὁ Ἑλληνικὸς στρατὸς δὲν εὑρίσκει ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀντίστασιν, ὁ δὲ σιδηρόδρομος, κάλλιστα λειτουργῶν, κομίζει ἐνισχύσεις σπουδαίας εἰς τοὺς Ἕλληνας. Πλεῖστα νέα τάγματα κλωρωτῶν ἔφθασαν ἤδη. Εἰσὶν ὅλοι νεώτατοι, τραγῳδοῦντες ἐν τοῖς βαγονίοις καὶ διαρκῶς φωνάζοντες: «Εἰς τὴν Σόφιαν! Εἰς τὴν Σόφιαν!» Ὁ ἐπισιτισμὸς τῶν Ἑλλήνων ἐκτελεῖται ὁμοίως μετὰ τάξεως παραδειγματικῆς, ἀλλ' ὑποφέρουσι πολὺ οἱ στρατιῶται ἐκ τοῦ φοβεροῦ καύσωνος ἐν χώρᾳ ἐρημωθείσῃ καὶ στερουμένῃ ὕδατος, διότι τὸ ὑπάρχον ὕδωρ εἶνε ἢ σπάνιον ἢ κακόν.

Καθ' ὅλην τὴν ὁδὸν, ἣν διήνυσα μετὰ τοῦ στρατοῦ, τὰ χωρία καὶ οἱ ἀγροὶ ἔχουσι πυροληθῆ, ἅπασα ἡ περιουσία τοῦ ἰθαγενοῦς πληθυσμοῦ κατεστράφη κτηνῶδῶς, πτώματα δὲ κατακρεουργημένα Ἑλλήνων καὶ Μουσουλμάνων κατάκεινται. Οἱ ὀλίγοι χωρικοὶ, οἵτινες ἐπανέρχονται ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν Ἑλληνικῶν στρατευμάτων εἰσὶν ἀπηλπισμένοι. Τινὲς αὐτῶν ἔχουσι πάθει τὰς φρένας ἐκ τοῦ τρόμου. Τὰ παθήματα καὶ τὰ δεινὰ τῆς Μακεδονίας ἀπὸ τριάκοντα ἐτῶν εἶναι μικρὰ ἐν σχέσει πρὸς τὰ σημερινὰ, ἃ κατειργάσθη, ὁ ἡττηθεὶς στρατὸς τῶν Βουλγάρων.

Κατὰ τὴν προσωπικήν μου γνώμην, ὁ βουλγαρικὸς στρατὸς, λαμβανομένης ὑπ' ὄψει τῆς στρατηγικῆς θέσεως τῶν συμμάχων, θὰ δεχθῇ ὁριστικὴν καὶ τελειωτικὴν μετὰ τῶν Ἑλλήνων μάχην ἐπὶ τῶν πυλαιῶν συνόρων ἢ ἴσως ἐν Τσουμαγιᾷ.

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΣΤΡΑΤΟΝ ΤΟΥ

Πρό τινων ἡμερῶν ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος, ἀπέστειλε πρὸς ὅλας τὰς Μεραρχίας τὴν ἑξῆς ἡμερησίαν διαταγὴν περὶ τῆς νέας φάσεως, τὴν ὁποίαν λαμβάνει ὁ ἀγὼν μετὰ τὴν τελειωτικὴν ἐκδίωξιν τῶν Βουλγάρων ἀπὸ τὴν Μακεδονίαν:

«Ἀρχίζει νέα φάσις τοῦ ἀγῶνος. Γνωρίζω τὰ δεινοπαθήματά σας. Ἔχω πεποίθησιν εἰς σᾶς καὶ ἡ καταστρεπτικὴ τοῦ προαιωνίου ἐχθροῦ ἀπαιτεῖ νέας θυσίας. Οἱ Σέρβοι καὶ οἱ Ρωμοῦνοι προελαύνουν πρὸς τὴν Σόφιαν. Ὁ Στρατός μου δὲν θὰ ὑστερήσῃ».

Ἡ διαταγὴ τοῦ Βασιλέως Ἀρχιστρατήγου ἐγένετο δεκτὴ εἰς ὅλας τὰς Μεραρχίας μὲ ἐνθουσιώδεις ζητωκραυγάς.

ΚΥΠΡΙΑΚΑ

ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Οἱ ἔρανοι ἐν τῇ πόλει Λευκωσίας συνεχίσθησαν καὶ τῇ ἑβδομάδι ταύτῃ συμποσωθέντες μέχρι προχθὲς εἰς £805. 1. 4 1)2.

Ἐκ παραδρομῆς παρελείφθησαν ἐν τῷ προηγηθέντι καταλόγῳ οἱ ἔρανοι τοῦ κ. Α. Θεοδότου Ἰατροῦ £50.0.0 καὶ Ἀνωνύμου » 5.0.0

Οἱ περαιτέρω ἐγγραφέντες καὶ συλλεγέντες ἔρανοι ἔχουσιν ὡς ἑξῆς:

Κατάστημα Μ.Λουκαΐδη £6.0.0
Κ. Κ. Παυλίδης » 5 0.0
Ἰωακεὶμ Χαραλάμπους » 5.0.0
Γ. Θ. Πιερίδης » 4 0.0

ΑΝΑ £3.0.0.

Α. Ε. Ἀλωνεύτης, Κ. Χριστοδούλου, Γεωργ. Τυρίμος Ἀ. Μιχαηλίδης καὶ Υἱὸς, Γεωργ. Θ. Σταυρινίδης, Β. Σ. Πετρίδης, Λουκᾶς Χαραλάμπους (Μάγειρος Νοσοκομείου Λευκωσίας).

ΑΝΑ £2.0.0

Ἐ. Ἰωαννίδης, Κύρος Νεοφυτίδης, Χρ. Σταυρινάκης, Θεοδ. Κωνσταντινίδης, Κυπρ. Φ. Δαυΐδ, Π. Τσεριώτης, Κύρος Θ. Σταυρινίδης, Κ. Γερολέμου.

ΑΝΑ £1.10.0

Ι. Γ. Σπανόπουλος, Θ. Χ. Παντζαρίδης.

ΑΝΑ £1.0.0

Χ. Ἰωαννίδης Δικηγόρος
Σ. Σταυρινάκης »
Ἀν Τριανταφυλλίδης »
Γ. Μ. Κρηναῖος »
Κ. Κισσονέργης, Π. Μ. Τσεριώτης, Κωνστ. Ἀταλειανής, Κ. Σ. Αυσανδρίδης, Πυναγ. Ι. Μαρκίδης, Γ. Κακαλλῆς, Γ. Χ. Ἠφηλάντης, Μιχ. Χ. Παρίδης, Χ" Γιάγκος Νικολαΐδης, Κ. Χατζηιωάνου, Δημ. Ἰωαννίδης, Γ. Ἀγρότης, Στυλ. Δημπουρῆς καὶ Υἱοὶ, Κλεῖτος Χριστοδουλίδης καὶ Σία, Γεώργ. χ: Φιλίππου, Γρηγ. Ν. Ταλιαδῶρος, Κατάστημα Ν. Δοΐζίδου, Α. Ι. Χιστοφίδης Παναγ. Γεωργίου, Ἀδελφοὶ Μακρῆ, Π.Σ. Παρτελίδης, Φ. Κ. Καραγεωργιάδης, Ἀνδρ. Κραμβῆς, Γεωργ. Ἀ. Μιχαηλίδης, Γ. Σ. Μαρτοῦδης, Κλ. χ" Παρασκευᾶ, Γ. Κ. Κωνσταντινίδης, Γεωργ. Στυλιανοῦ Μιχ. Ἰ. Δουκατῆς, Γιακουμῆς Ἰωάννου, Μιχ. Χαραλάμπους Χορταβατζῆς, χ" Σταυρῆς Γεωργίου, Μ. Πετρίδης, Π. Ε. Ἀλωνεύτης, Χριστοδ. Τσιγαρίδης, Ἀνδρ. Θυμόπουλος, Μιχ. Α. Δοΐζίδης, Θ. Ν. Τουφεξῆς, Ν. Χ. Ἡσυχος, Πέτρος Πετράκη, Μελ. Νικολαΐδης καὶ Ἀδελφὸς, Ἰ. Ἰ. Γ

ΠΡΟΤΡΕΧΟΥΣΑΙ ΦΗΜΑΙ

Ὡς φήμας προτρεχούσας ἀναγράφομεν ὅτι ὁ Ἁρμοστὴς Σὶρ Γκοῦιλὶ Ἄδαμς ἐπανέρχεται ἐξ Ἀγγλίας περιβεβλημένος μεγαλειτέρας ἐξουσίας, διότι ἐνῷ μέχρι τοῦδε ἐδικαιοῦτο νὰ διορίζῃ μέχρι £100 ὑπαλλήλους, θὰ διορίζῃ μέχρι £200 ἑφεξῆς. Αἱ ἓξ ἐπαρχίαι συγχωνεύονται εἰς τρεῖς ἀνὰ δύο Λευκωσία—Κερύνεια, Λάρναξ—Ἀμμόχωστος καὶ Λεμεσὸς—Πάφος. Ἐφεξῆς θὰ ὑπάρχωσι τρεῖς Διοικηταὶ μεθ' ἑνὸς Βοηθοῦ παρ' ἑκάστῳ τούτων. Ὁ Διοικητὴς Λευκωσίας κ. Κέηδ τίθεται ὑπὸ σύνταξιν καὶ ὁ τῆς Κυρηνείας κ. Μακδόναλδ μετατίθεται εἰς ἄλλην Ἀποικίαν ἐπὶ προαγωγῇ.

ΑΡΣΙΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ

Αἱ αὐταὶ φῆμαι φέρουσιν ὅτι ἡ Κύπρος ἀπαλλάσσεται καὶ τοῦ ὑπολοίπου τοῦ Φόρου τῆς Ὑποτελείας £42,000 καὶ πᾶσαι αἱ πρόσοδοι αὐτῆς διατίθενται εἰς τὰς διαφόρους ἀνάγκας τῆς διοικήσεως καὶ τῆς χώρας.

Τὸ Νομοθετικὸν Συμβούλιον συγκαλεῖται ἐκτάκτως τὸν προσεχῆ Νοέμβριον χόριν ἐκτάκτων νομοθετικῶν μέτρων ἐπιβαλλομένων ὑπὸ τῶν νέων περιστάσεων.

ΘΕΟΜΗΝΙΑ

Τῇ π. Τρίτῃ περὶ τὴν μεσημβρίαν ὁ ὁρίζων ἐκαλύφθη ὑπὸ βορείων νεφῶν ἅτινα μετά τινα ὥραν κατερράγησαν εἰς λαίλαπα μετὰ ἀστραπῶν καὶ βροντῶν καὶ χαλάζης κατὰ τὸ ὑποδιαμέρισμα ἰδίᾳ Μόρφου ἀπὸ Αὐλῶνος μέχρι Μύρτου. Οἱ σχηματισθέντες ἀκαριαίως χείμαρροι παρέσυραν σωροὺς σίτου ἀπὸ τῶν ἁλώνων καὶ ἀγροὺς ὅλους διέβρωσαν καταστρέψαντες μεγάλας ἐκτάσεις καλλιεργείας θερινῶν προϊόντων.

Τῇ ἐπιούσῃ Τετάρτῃ περὶ τὴν αὐτὴν ὥραν τὸ αὐτὸ ἐπανελήφθη ἀτμοσφαιρικὸν φαινόμενον εἰς Μεσαορίαν καὶ πολλὰς προὐξένησε ζημίας εἰς τὰ χωρία μεταξὺ Λευκωνίκου—Κυθραίας.

Ἐν Κατωκοπιᾷ Μόρφου ἐξηφανίσθησαν τρεῖς παῖδες, ὧν εἷς ἀνευρέθη, ἀγνοεῖται δὲ ἡ τύχη τῶν δύο ἄλλων.

ΒΑΣΙΛΙΚΑΙ ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΙ

Εἰς ἀπάντησιν τοῦ συγχαρητηρίου τηλεγράφήματος ἀπὸ 3ης Ἰουνίου (ν. ἑ) τῶν Ἑλλήνων Βουλευτῶν πρὸς τὸν Βασιλέα τῆς Ἀγγλίας ἐπὶ τοῖς γενεθλίοις τῆς Α. Μ. ἀνεκοινώθη παρὰ τῆς Ἀρχιγραμματείας πρὸς αὐτοὺς τὸ ἑπόμενον γράμμα:

Κύριοι,

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ πληροφορήσω ὑμᾶς ὅτι τὸ τῆς 3ης Ἰουνίου 1912 τηλεγράφημα ὑμῶν, τὸ διαλαμβάνον συγχαρητήριον ἄγγελμα ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν τῆς Α. Μεγαλειότητος γενεθλίων, ἐτέθη ἐνώπιον τοῦ Βασιλέως, παρηγγέλθην δὲ νὰ εἴπω ὅτι ἡ Α. Μεγαλειότης παρήγγειλε νὰ διαβιβασθῇ ὑμῖν ἔκφρασις τῶν ἐγκαρδίων Αὐτῆς εὐχαριστιῶν».

Σ. Σ. Κ. Φ. Σημειωτέον ὅτι τὸ ἐν λόγῳ τηλεγράφημα διατόπου σαφῶς τὸν πόθον ὑπὲρ τῆς Ἑνώσεως μετὰ τῆς Ἑλλάδος, ἐντούτοις ἐκρίθη ἄξιον ἀπαντήσεως, ἐνῷ τηλεγράφημα εἰς Πόρτ Σαΐδ κατὰ τὸ ταξείδιόν τ ς Α. Μ. εἰς Ἰνδικὴν ἐθεωρήθη ὡς προτροπὴ εἰς τὴν Α. Μ. εἰς παράνομον πράξιν.

ΚΥΠΡΙΑΚΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ

Ἐν σχέσει πρὸς τὸ ἐν τῷ Βρεττανικῷ Μουσείῳ πήλινον εἰδώλιον ἐκ Χύτρων οὐτινος ἐζητήθη ἡ ἐπιστροφὴ εἰς τὸ Κυπριακὸν Μουσεῖον, ἐλήφθη παρὰ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Βρεττανικοῦ Μουσείου ἡ κάτωθι ἐπιστολή:

Πρὸς τὸν κ. Μεν. Μαρκίδην Ἔφορον Κυπρ. Μουσείου.

Βρεττανικὸν Μουσεῖον
4 Ἰουλίου 1913.

Ἀναφερόμενος εἰς τὰς ὑμετέρας ἐπιστολὰς τῆς 13ης Μαρτίου καὶ 27ης Μαΐου καὶ συνεχίζων τὴν ἐπιστολήν μου τῆς 11ης Ἀπριλίου, εὐχαριστῶ ἀναγγέλλω ὑμῖν, ὅτι οἱ Ἐπίτροποι τοῦ Βρεττανικοῦ Μουσείου λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὰς μαρτυρίας, ἃς ὑπεβάλετε αὐτοῖς, ἐπείσθησαν ἱκανοποιητικῶς, ὅτι τὰ πήλινα εἰδώλια, τὸ μὲν φέρον τὴν ἐπιγραφὴν «*342 Warren Tamassos*», τὸ δὲ τὴν ἐπιγραφὴν «*341 Warren Tamassos*» ἀντηλλάγησαν ἐξ ἀπροσεξίᾳ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐν Λονδίνῳ Ἀποικιακῆς καὶ Ἰνδικῆς Ἐκθέσεως τοῦ 1886, καὶ ἐτοποθετήθησαν κατ' ἀκολουθίαν ἐσφαλμένως τὸ μὲν ἓν ἐν τῷ Βρεττανικῷ Μουσείῳ (μετὰ τὴν ἀγορὰν τῆς συλλογῆς τοῦ *Warren* τῷ 1910), τὸ δὲ ἕτερον ἐν τῷ Κυπριακῷ Μουσείῳ. Διὰ ταῦτα οἱ ἐπίτροποι τοῦ Βρεττανικοῦ Μουσείου εἶνε πρόθυμοι νὰ ἐπανορθώσωσι τὸ λάθος διὰ τῆς ἀνταλλαγῆς τῶν ἐν λόγῳ ἀντικειμένων.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ Αὐτοῦ Ἐξοχότης ὁ Μέγας Ἁρμοστὴς τῆς Κύπρου εὑρίσκεται νῦν ἐν Λονδίνῳ ἐγχειρίζω αὐτῷ τὸ ἐκ Χύτρων εἰδώλιον ἵνα φέρῃ αὐτὸ εἰς τὸ Κυπριακὸν Μουσεῖον. Θὰ εὐχαριστηθῶ δὲ νὰ λάβω παρ' ὑμῶν ἐν καιρῷ τὸ ἐκ Ταμασοῦ εἰδώλιον.

(Ὑπογρ.) *F. G. Kenyon.*

ΔΙΠΛΟΥΣ ΦΟΝΟΣ

ΗΘΙΚΟΣ ΒΟΡΒΟΡΟΣ

Τῇ προπαρελθούσῃ Παρασκευῇ διεπράχθη διπλοῦς φόνος κακοηθεστάτην ἔχων αἰτίαν εἰς τὸ παρὰ τὴν Γαλάταν Σολέας χωρίδιον Σινᾶ Ὄρος.

Ὁ Κυριακὸς Χαραλαμπῆ Τέχα ἠράτο τῆς ἐξαδέλφης του μεθ' ἧς καὶ συνέζη παρανόμως καὶ ἐγέννησε τέκνα. Ὁ ἀθέμιτος ἔρως ἐσχάτως εἶχε μεταστραπῇ εἰς ἀμοιβαῖον μῖσος καὶ διὰ μικρὰν ἀφορμὴν ὁ παράνομος ἐραστὴς κατήνεγκε πέντε βαθέα τραύματα διὰ μαχαίρας κατ' ἐκείνης καὶ κατέβαλεν αὐτὴν ἄπνουν, ἀμέσως δὲ ὁ φονεὺς ἐβύθισε τὴν ἰδίαν μάχαιραν εἰς τὴν κοιλίαν του καὶ ἔπεσε ψυχορραγῶν ἐπὶ τοῦ θερμοῦ ἔτι πτώματος τῆς ἐρωμένης του.

Ὁ αὐτοκτόνος δὲν ἐκηδεύθη ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας.

Ὁ φονεὺς καὶ αὐτοκτόνος συνέζη καὶ ἐτεκνοποίησε καὶ μετ' ἄλλης ἐξαδέλφης του.

Ὦ Μακαριώτοι καὶ Πανιερώτατοι, ποῦ βαίνομεν καὶ ποῦ θὰ κατηντήσωμεν;

ΔΥΣΤΥΧΗΜΑ

Δύο ἐργάται ἐκ Πεδουλᾶ εἰς, καὶ ὁ ἕτερος ἐκ Μουτουλᾶ, συνεργάζοντο ἐντὸς τοῦ Δάσους ἐπὶ τοῦ Τρωόδους κατεργάζομενοι μίαν δοκόν. Ὁ ἐκ Μουτουλᾶ χωρὶς νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν συνεργάτην του, ἔκυψε ἵνα διευθετήσῃ τὴν δοκόν, ἐνῷ ἐκεῖνος κατέφερε τὸν πέλεκυν ἐπὶ τῆς ράχεως ἀντὶ τῆς δοκοῦ. Ἠδυνήθη φαίνεται νὰ περιστείλῃ τὴν φορὰν τοῦ πελέκεως, διότι τὸ πλῆγμα ὑπῆρξε βαρὺ μὲν ἀλλ' ἀκίνδυνον, χάρις εἰς τὴν ἔγκαιρον βοήθειαν τοῦ Ἀγρατ. Ἰατροῦ Λεύκας κ. Μ. Κονταρίνη.

ΑΛΛΟΣ ΦΟΝΟΣ

Εἰς Ἀστρομερίτην τοῦ ὑποδιαμερίσματος Μόρφου τῇ π. Τρίτῃ κάποιος Σολομῶν Γαβριὴλ ἔσχε τὴν ἀναιδρίαν νὰ ἀπειλήσῃ τὴν σύζυγον συγχωρίου του, τοῦ Λαζάρου χ: Τσουλῆ. Οὗτος μαθὼν τοῦτο καὶ προσοιηθεὶς συμφιλίωσιν καὶ διαλλαγὴν τὸν ἠκολούθησεν ἔξω τοῦ χωρίου καὶ καθ' ὁδὸν τῷ κατήνεγκε δύο τραύματα διὰ μαχαίρας, τὸ ἓν κατὰ τὸν ὦμον καὶ τὸ ἕτερον ἐξ ὀπισθεν θανατηφόρον. Ὁ φονεὺς συνελήφθη

ΕΥΓΕΝΗΣ ΗΡΩΣ
ΚΩΝΣΤ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ
ΚΟΙΛΑΝΙΕΥΣ

Πρὸ τεσσάρων ἐτῶν ἀπεφοίτησε τοῦ νέου Π. Διδασκαλείου καὶ εἰργάσθη μετ' ἐνθουσιασμοῦ ὡς διδάσκαλος ἐν Κοιλανίῳ καὶ ἀλλαχοῦ τῆς Ἐπαρχίας Λεμεσοῦ.

Τέκνον ἐγκρίτου οἰκογενείας τῆς εὐάνδρου κωμοπόλεως Κοιλανίου εἶχε συμπαθεστάτην τὴν μορφὴν καὶ σεμνότητα κόρης· ἀλλὰ καρδίαν ἥρωος, καὶ ἅμα τῇ ἐκρήξει τοῦ πολέμου κατέλιπε τὴν Σχολικὴν ἕδραν ἵνα ταχθῇ ὑπὸ τὴν σημαίαν τῆς πατρίδος καὶ συμπολεμήσῃ ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τῆς δούλης πατρίδος. Μετέσχεν ἑλῶν τῶν ἐν Μακεδονίᾳ μαχῶν καὶ μαχόμενος γενναίως ἔπεσεν ἐνδόξως κατὰ τὴν πολύνεκρον ἀλλ' ἱστορικὴν μάχην τοῦ Κιλκὶς εὐτυχήσας νὰ πολεμήσῃ κατὰ τῶν δύο βαρβάρων καὶ ἀδυσωπήτων ἐχθρῶν τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς.

Ὁ ἔνδοξος θάνατος τοῦ εὐγενοῦς στρατιώτου ἠγγέλθη τηλεγραφικῶς, καὶ ἡ κωμόπολις μετὰ πατριωτικῆς συγκινήσεως ἐτέλεσε πάνδημον κατανυκτικὸν μνημόσυνον καὶ ἐπὶ τιμῇ τῆς ἐνδόξου μνήμης αὐτοῦ ἐτέλεσαν ἐράνους ὑπὲρ τοῦ **Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ.**

Τιμὴ καὶ δόξα εἰς τὸν εὐγενῆ τῆς πατρίδος πρόμαχον, τιμὴ καὶ δόξα εἰς τοὺς γεννήσαντας καὶ ἐκθρέψαντας γονεῖς, τιμὴ εἰς τὴν κωμόπολιν Κοιλάνιον, ἧς ἐγένετο ἐπίλεκτον τέκνον ὁ γενναῖος ἥρως τοῦ Κιλκὶς **Κων)πνος Μιχαηλίδης Κοιλανεύς**, οὗ ἡ δόξα εἴη ἀγήρως καὶ τὸ παράδειγμα γόνιμος σπόρος πρὸς καρποφορίαν γενναίαν ἐν τῇ δούλῃ ταύτῃ νήσῳ.

ΜΙΚΡΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ. Εἰς Ἄρσος τῆς Ἐπαρχίας Λεμεσοῦ, ἠθλογήθησαν ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας καὶ ὑπὸ τὰς εὐχὰς εὐρυτάτου κύκλου συγγενῶν καὶ φίλων καὶ συγχωριτῶν οἱ ἀρραβῶνες τοῦ ἀρίστου Διδασκάλου κ. Γεωργ. Μ. Παναγιωτίδου καὶ τῆς σεμνῆς Δεσποινίδος Ἑλένης Π. Οἰκονομίδου τῆς ἐγκρίτου γνωστῆς οἰκογενείας.

Συγχαίροντες τοὺς μνηστευθέντας εὐχόμεθα ἀλοφύχως τῆς μνηστείας τὸν χρόνον ταῦρον καὶ εὐτυχῆ καὶ ταχεῖαν καὶ αἰσίαν τὴν στέφιν.

ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ

Τελοῦντες ἀῦριον Κυριακὴν κατὰ τὴν θεῖαν λειτουργίαν τεσσαρακονθήμερον μνημόσυνον ὑπὲρ τῆς ἐν Κυρίῳ ἀναπαυομένης μητρὸς καὶ ἀδελφῆς ἡμῶν

ΜΑΡΙΤΣΑΣ Γ. ΙΑΚΩΒΙΔΟΥ

ἐν τῷ καθεδρικῷ Ναῷ Ἁγ. Ἰωάννου παρακαλοῦμεν τοὺς τιμῶντας τὴν μνήμην αὐτῆς ἵνα ἐνώσωσι τὰς δεήσεις αὐτῶν μετὰ τῶν ἡμετέρων.

Ἐν Λευκωσίᾳ τῇ 20 Ἰουλίου 1913

Τὰ πενθοῦντα τέκνα
Οἱ πενθοῦντες Ἀδελφοί.

ΝΕΟΣΑΛΒΑΡΣΑΝ
ἡ νέα διασκευὴ τοῦ 606

NEOSALVARSAN

Νέα διασκευὴ τοῦ γνωστοῦ διὰ τὴν θεραπείαν τῆς Συφιλίδος Σαλβαρσὰν ἡ παρασκευάσματος 606, τὸ Νεοσαλβαρσὰν κατέχει μὲν τὴν αὐτὴν οἵαν καὶ τὸ Σαλβαρσὰν θεραπευτικὴν ἐνέργειαν διὰ τὴν Συφιλίδα, εἶνε δὲ ὑπὸ τοῦ πάσχοντος μᾶλλον ἀνεκτόν, ἐνεργεῖ ταχύτερον, καὶ πρὸ πάντων ὠφελεῖ τοὺς πάσχοντας ἐκείνους, εἰς τοὺς ὁποίους τὸ *Salvarsan* ἠδύνατο νὰ ἐπιφέρῃ ὑπεραίσθησιν τινὰ οἷον συμφόρησιν τοῦ προσώπου κ.τ.λ. Ἐφαρμόζεται εἰς πάσχοντας ἐκ συφιλίδος δι' ἐνέσεων ἐντὸς τῆς φλεβὸς ἄνευ τοῦ ἐλαχίστου πόνου ὑπὸ τοῦ ἀρτι ἀφικομένου ἐκ Παρισίων Ἰατροῦ κ. Ν. Γ. Ἰακωβίδου ἐν τῇ κλινικῇ του. (πλατεῖα Εὐκλείδου.)

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ ἡ διώροφος οἰκία τῆς κυρίας Ζωῆς Χ. Γ. Ρώσσου κατὰ τὴν ἐνορίαν Τριπιώτου περιλαμβάνουσα 7 δωμάτια, Μαγειρεῖον, κελλάριον, δύο ταράτσες καὶ πάντα τὰ χρειώδη μετ' αὐλῆς καὶ ποσίμου ὕδατος.

Πληροφορίαι δίδονται παρὰ τῷ κ. Χ. Γ. Ρώσσῳ Βιβλιοδέτῃ.

ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΝ
"Ο ΚΥΑΝΟΥΣ ΣΤΑΥΡΟΣ"
ΕΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑ

(Ἔναντι Στοᾶς Φανερωμένης.)

Λυμβάνω τὴν τιμὴν νὰ φέρω εἰς γνῶσιν τῆς ἀξιοτίμου πελατείας μου καὶ τοῦ λοιποῦ σεβαστοῦ κοινοῦ, ὅτι ἐσχάτως ἐπλούτισα τὸ φαρμακεῖον μου διὰ τῶν ὑγειεινῶν προϊόντων (*Produits Hygienique*) τοῦ παγκοσμίου φήμης ἀπολαύοντος Γαλλικοῦ Οἴκου *Albert Gimon*, Κολ-ριέμ, σαπούνια, φάρμακα κατὰ τῆς πιτυριάσεως, τῆς τριχοπτώσεως κ. ἄ.

Τοῦ πεφημισμένου ἐλίξηρ καὶ γνωστοῦ ἀγγλικοῦ οἴκου *Parke, Davis and Co*, πάστες διὰ τοὺς ὀδόντας, ὀδοντόπαστα, κολ κρέμ, πούδρες δὰ τὰ βρέφη, καὶ διάφορα ἄλλα εἴδη καλλωπισμοῦ (*toilette*).

Στ. Ν. Γκόγγολος.

ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΑ ΑΡΧΕΙΑ
Η ΔΥΝΑΜΙΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΓΑΡΩΝ

Ὁ Ἕλλην ἐπιτελάρχης ἀνεκοίνωσε πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν ὅτι νέα ἀνευρέθησαν ἀποκαλυπτικὰ τῶν βουλγαρικῶν σχεδίων ἔγγραφα.

«Ὁ Ταγματάρχης κ. Μαζαράκης ἀναφέρει ἐκ Σερρῶν, ὅτι εἰς τὸ Διοικητήριον ἀνευρέθησαν ἄθικτα τὰ ἀρχεῖα τοῦ Βουλγαρικοῦ Στρατηγείου. Ἐξ ἐπισήμων ἐγγράφων καὶ διαφόρων διαταγῶν ἀποδεικνύεται κατόπιν προχείρου ἐξετάσεως ὅτι αἱ ἐπιθέσεις τοῦ Παγγαίου ἐγένοντο κατὰ διαταγήν, εὑρέθησαν ἀναφοραὶ τοῦ στρατηγοῦ Χασάπτσιεφ (ἀρχηγοῦ τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ βουλγαρικοῦ στρατοῦ) παριστῶσαι τὴν ἀδυναμίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ καὶ πληροφορίαι περὶ καταβυθίσεως Ἑλληνικοῦ θωρηκτοῦ, ἀναγράφονται δὲ ἀνευλαβεῖς ἐκφράσεις περὶ τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Βασιλόπαιδος Νικολάου.

Ἐκ τῶν αὐτῶν ἀρχείων ἐξηκριβώθη ὅτι ἡ ἀπέναντι ἡμῶν δύναμις τοῦ Βουλγαρικοῦ στρατοῦ ἀπετελεῖτο ἐξ 88 χιλιάδων μαχίμων τοῦ πεζικοῦ, 4 συνταγμάτων τοῦ πυροβολικοῦ ἐξ 9 πυροβολαρχιῶν ἑκάστου, ἐκ μιᾶς πυροβολαρχίας τῶν 105, ἐξ ἑνὸς συντάγματος τοῦ ἱππικοῦ ἐξ ἑπτὰ ἰλῶν ἑκάστου.

Αἱ μονάδες αὗται, προστιθεμένων καὶ τῶν λοιπῶν σωμάτων καὶ ὑπηρεσιῶν, ἀναβιβάζουσι τὴν ὅλην δύναμιν τοῦ παρ' ἡμῖν ἡττηθέντος βουλγαρικοῦ στρατοῦ εἰς πέρα τῶν 130,000 ἀνδρῶν, εἰς ἃς κατὰ πᾶσαν πιθανότητα δὲν συμπεριλαμβάνεται ἡ δύναμις μιᾶς ἔτι ταξιαρχίας τῆς 10ης Μεραρχίας μεταφερθείσης ἐκ Τσατάλτσας τὰς τελευταίας ἡμέρας. Τὰ ἀρχεῖα ταῦτα ἐξησφαλίσθησαν δεόντως ἐν ἀσφαλεῖ τόπῳ καὶ ἐνεργεῖται ἡ μετάφρασις αὐτῶν.»

Δούσμανης.

ΑΠΟΚΑΛΥΨΕΙΣ ΔΙΑ ΤΑΣ ΔΙΟΤΗΤΑΣ

Πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς ἀπεστάλη ἐκ Θεσσαλονίκης τὸ ἀκόλουθον τηλεγράφημα:

«Ἡ Βουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ τηλεγραφεῖ ἐκ Σερρῶν, ὅτι μεταξὺ τῶν ἐγγράφων τῶν ἐγκαταλειφθέντων ἐν τῷ Διοικητηρίῳ Σερρῶν παρὰ τῶν Βουλγάρων ἀπεκαλύφθησαν σὺν τοῖς ἄλλοις διαταγαὶ σχετικαὶ πρὸς τὴν σύλληψιν τῶν Μητροπολιτῶν καὶ τῶν προκρίτων.

1) Διαταγὴ ὑπ' ἀριθ. 8,265, ἀπὸ 21 Ἰουνίου, δι' ἧς ὁ Διοικητὴς τῶν Σερρῶν Βούλκωφ διέταξε τὸν νομάρχην Δράμας νὰ προβῇ εἰς τὴν σύλληψιν τοῦ Ἕλληνος Μητροπολίτου καὶ τῶν προκρίτων, ὡς ἐξεγειρόντων τὸν λαόν, καὶ εἰς τὴν ἀποστολὴν καὶ ἐγκάθειρξιν αὐτῶν εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς Βουλγαρίας

2) Διαταγὴ ὑπ' ἀριθ. 9,391 ἀπὸ 21 Ἰουνίου διὰ τῆς ὁποίας ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Ἐπιτελείου ταγματάρχης Μουστάκωφ ἀποστέλλει εἰς τὸν διοικητὴν Σερρῶν Βούλκωφ κατάλογον τῶν προκρίτων, ἵνα συλλάβῃ καὶ φυλακίσῃ αὐτοὺς εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς Βουλγαρίας.

3) Διαταγὴ τοῦ Βούλκωφ, ὑπ' ἀριθμὸν 8,399, τῆς 11 Ἰουνίου, παραγγέλλοντος εἰς τὸν νομάρχην Στρωμνίτσης νὰ προβῇ εἰς τὴν ἐγκάθειρξιν τοῦ Μητροπολίτου Στρωμνίτσης εἰς μονοστηρίον τι ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τῆς Βουλγαρίας.

4) Ὑπ' ἀριθ. 8 256 τῆς 21 Ἰουνίου τηλεγράφημα τοῦ Βουλγάρου πρωθυπουργοῦ πρὸς τὸν στρατιωτ. διοικητὴν Σερρῶν, δι' οὗ συνιστᾶται ὅπως πρὸ τῆς ἐγκαθείρξεως τῶν Μητροπολιτῶν καὶ προκρίτων παραπεμφθῶσιν οὗτοι εἰς τὸ Στρατοδικεῖον πρὸς δικαιολόγησιν τῆς συλλήψεως.

5) τὸ πρωτότυπον τοῦ ὑπ' ἀριθ. 8, 263 τῆς 21 Ἰουνίου τηλεγραφήματος, δι' οὗ ὁ στρατιωτικὸς διοικητὴς Σερρῶν πληροφορεῖ τὸν Ἀρχιστράτηγον ὅτι προέβη εἰς τὴν σύλληψιν καὶ ἀποστολὴν πρὸς ἐγκάθειρξιν τῶν Ἐπισκόπων Πολυανῆς (Δοϊράνης) καὶ Μυρέων (Καβάλλας).

Ὁ Πολυανῆς ἐπρόκειτο νὰ σταλῇ, κατὰ τὸ ἔγγραφον, εἰς Ἐπροπόλε τῆς Βουλγαρίας, κείμενον βορειανατολικῶς τῆς Σόφιας.

ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΙΡΗΝΗΝ

Σόφια, 25.—Οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν Δυνάμεων ἐκλήθησαν εἰς τὰ ἀνάκτορα. Ὁ Βασιλεὺς Φερδινάνδος ἀποτεινόμενος πρὸς αὐτοὺς διεμαρτυρήθη κατὰ τῆς ἀτιμωτικῆς πράξεως τοῦ τουρκικοῦ στρατοῦ ὅπως εἰσβάλῃ εἰς τὴν Βουλγαρίαν εἰς τὴν διεύθυνσιν τοῦ Τυρνόβου καὶ τῆς Ὑμπόλεως πυροβολῶν τὰ χωρία καὶ σφάζων τοὺς κατοίκους. Ἀδυνατεῖ νὰ πιστεύσῃ ὅτι αἱ Δυνάμεις, αἵτινες ἔθεσαν τὰς ὑπογραφάς των ἐπὶ τοῦ διπλωματικοῦ ἐγγράφου τοῦ παραβιασθέντος νῦν, θὰ μείνωσιν ἀπαθεῖς ἐνώπιον τῆς προσβολῆς τῆ γενομένης εἰς τὸ βουλγαρικὸν ἔθνος καὶ ἐνώπιον τῆς συμφορᾶς του. Ποιοῦμαι ἔκκλησιν πρὸς τὴν Εὐρώπην ἵνα θέσῃ τέρμα εἰς τὴν συμφορὰν ἑνὸς λαοῦ, ὅστις τρέπεται εἰς φυγὴν ἐνώπιον τῶν ἀρχαίων αὐτοῦ καταδυναστῶν.

Βουκουρέστιον, 25.—Κατὰ πληροφορίας ὁ Βασιλεὺς Κάρολος προέβη εἰς παρασκάσεις παρὰ τῷ Σουλτάνῳ ἐπιμένων ἐπὶ τοῦ ἀκαίρου τῆς Τουρκικῆς προελάσεως.

Ἀθῆναι, 28.—Ὁ Βασιλεὺς ἀπέκοψε τὴν ζητηθεῖσαν παρὰ τῶν Βουλγάρων τριήμερον ἐκεχειρίαν.

Ἀθῆναι, 28.—Κατὰ νεωτέρας ἀποφάσεις αἱ συνεννοήσεις διὰ τὴν σύναψιν ἀνακωχῆς καὶ τῆς προκαταρκτικῆς εἰρήνης θὰ διεξαχθοῦν εἰς τὸ Βουκουρέστιον, ὅπου ἐπιστρέφουν ἐκ Νύσσης οἱ Ρωμοῦνοι καὶ Βούλγαροι ἀντιπρόσωποι.

Ἀθῆναι 28.—Διαψεύδεται ἡ Ἑλληνοτουρκικὴ συνεννόησις ἐναντίον τῆς Βουλγαρίας.

Αἱ Ἑλληνοτουρκικαὶ σχέσεις εἶναι ἁπλῶς κανονικαί, μὴ ἐπιτευχθείσης ἔτι τῆς τελείας αὐτῶν ἀποκαταστάσεως παραμενόντων ἀκανονίστων οὐσιωδῶν ζητημάτων.

Ἀθῆναι, 29.—Ὁ κ. Πανᾶς, οἱ Σέρβοι καὶ οἱ Μαυροβούνιοι πληρεξούσιοι ἔφθασαν εἰς Βουκουρέστιον χθὲς τὴν πρωΐαν, τὸ μεσονύκτιον δὲ ὁ κ. Βενιζέλος.

Σήμερον ἀρχίζουν αἱ συνεδριάσεις.

Παρὰ τὴν ἐπίμονον ἄρνησιν τῆς Ἑλλάδος ἰδίᾳ καὶ τῆς Σερβίας ὅπως γένηται ὀλιγοήμερος ἀνακωχή, τὸ Πρακτορεῖον Ρέουτερ τηλεγραφεῖ ὅτι ἐπετράπη ἀνακωχὴ πενθήμερος τῇ π. Τετάρτῃ ἐν ἀνεπισήμῳ διασκέψει τῶν πληρεξουσίων τῶν ἐμπολεμίων ἐν Βουκουρεστίῳ.

Περαιτέρω ἀγγελίαι ἐλλείπουσι περὶ τῶν ἐν Βουκουρεστίῳ διασκέψεων καὶ περὶ πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων.

Η ΡΩΜΟΥΝΙΚΗ ΔΙΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

Τὸ κείμενον τῆς διακοινώσεως ταύτης ἔχει ἐπὶ λέξει οὕτω:

«Ἡ Ρωμουνικὴ Κυβέρνησις, διατάξασα τὸν στρατὸν αὐτῆς νὰ προελάσῃ ἐπὶ τοῦ Βουλγαρικοῦ ἐδάφους, δὲν ἐπιδιώκει πολιτικὴν κατακτητικήν, οὔτε συγκρούσεις μετὰ τῶν βουλγαρικῶν στρατευμάτων.

Ἡ στρατιωτικὴ ἐνέργεια τῆς Ρωμουνίας—διὰ τὴν Σιλίστριαν ἰδίως—προεκλήθη ἐκ τῆς ἀνάγκης τῆς παροχῆς εἰς τὸ Ρωμουνικὸν ἔδαφος ἐκεῖθεν τοῦ Δουνάβεως ἀσφαλοῦς μεθορίου.

Ἡ παροῦσα σύρραξις μεταξὺ τῶν Βαλκανικῶν κρατῶν καὶ ἰδιαιτέρως ἡ αἰτία τῆς ῥήξεως—ὀφειλομένης εἰς τὸ ἀδιάλλακτον τῆς Βουλγαρικῆς Κυβερνήσεως καὶ τὴν ἔλλειψιν, ἣν ἐνήργησε κατὰ τῶν πρὸ μικροῦ συμμάχων της—ἔπεισε τὴν Ρωμουνικὴν Κυβέρνησιν, ὅτι σύνορα στρατηγικῆς ἀσφαλείας ἐπιβάλλονται κατὰ τῆς Βουλγαρίας, ὅπως καταστῶσιν ἐν τῷ μέλλοντι εἰρηνικαὶ αἱ σχέσεις μεταξὺ τῶν δύο κρατῶν.

«Ἡ συνοριακὴ αὕτη γραμμὴ εἶνε ἡ γραμμὴ Τουρτουκοϊ-Δοβρὶτς-Μπαλτσὶκ μὲ ἀριθμὸν χιλιομέτρων τινῶν πρὸς δυσμὰς καὶ πρὸς νότον ἀναλόγως τῆς μορφῆς τοῦ ἐδάφους.

«Ἄλλως τε τὰ οὐσιαστικὰ συμφέροντα τῆς Ρωμουνίας ἐν τῇ Χερσονήσῳ τοῦ Αἵμου δὲν τῇ ἐπέτρεπον νὰ μείνῃ ἁπλοῦς θεατὴς ἀπέναντι τῶν τάσεων τῆς δημιουργίας κυριαρχούσης Βουλγαρίας, ἧς ἐξεδήλου αὕτη ἐπὶ ζημίᾳ τῶν ἄλλων κρατῶν κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν μάλιστα τοῦ κοινοῦ ἀπελευθερωτικοῦ ἀγῶνος.

Στοιχεῖον ἀσφαλοῦς τάξεως καὶ εἰρήνης ἐν τῇ ἀνατολικῇ Εὐρώπῃ καὶ ἡ Ρωμουνία ἔχει καθῆκον νὰ μετάσχῃ τοῦ ὁριστικοῦ διακανονισμοῦ τοῦ ζητήματος τούτου ὅπερ ἐπὶ λίαν μακρὸν εἰς τὰ πρόθυρα τῆς Ρωμουνίας, ἠπείλησε τὴν παγκόσμιον εἰρήνην.

«Ἐνεργοῦσα οὕτως ἡ Ρωμουνία, ὅπως ἐπιτύχῃ ὁριστικὸν διακανονισμὸν μεταξὺ τῶν ἐμπολέμων, ὄχι μόνον πιστεύει, ὅτι συμβάλλει εἰς ἐξασφάλισιν τῶν δικαίων συμφερόντων τῶν ἐμπολέμων, ἀλλ' ἔχει καὶ τὴν συναίσθησιν ὅτι ὑποβοηθεῖ τὰς προσπαθείας ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τῶν Μεγάλων Δυνάμεων τῆς Εὐρώπης.»

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΑΤΖΗΠΑΥΛΟΥ
Δ. Ν. ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

τέως ἐγκατεστημένος ἐν Πάφῳ. Ἀναλαμβάνει τὴν διεξαγωγὴν ὑποθέσεων ἐνώπιον πάντων τῶν Δικαστηρίων.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ἐν Λευκωσίᾳ παραπλεύρως τοῦ Δικηγορικοῦ γραφείου τῶν κ. κ. Πασχάλη καὶ Υἱοῦ.

ΑΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΙ
ΠΟΛΕΜΙΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Ὁ Ἑλληνικὸς στρατὸς συνεκρότησε διήμερον μάχην ἐν Τζουμαγιᾷ, θέσει ὀγυρωτάτῃ παρὰ τὴν μεθόριον τῆς κυρίως Βουλγαρίας, ἣν ὑπερήσπισαν οἱ Βούλ